

OCROTIREA ȘI CONSERVAREA IMAGINII SATULUI HARGHITEAN - PROIECTE MODEL PENTRU CASE DE LOCUIT ÎN MEDIU RURAL



STUDIU DE PREFERABILITATE
decembrie 2011

**OCROTIREA ȘI CONSERVAREA IMAGINII SATULUI HARGHITAN
PROIECTE MODEL PENTRU CASE DE LOCUIT ÎN MEDIUL RURAL**

STUDIU DE PREFERABILITATE

Beneficiar: Consiliul Județean Harghita

Elaboratori: coordonare studiu: Sc Vallum Srl, arh. Gergely Attila

elaborare proiecte model: Sc Atelier A2 Srl, arh Lőrincz Barna

Sc ATR Line Srl, arh Tövissi Zsolt

Sc Kontur Srl, arh. Albert Homonnai Márton

Sc Larix Studio Srl, arh. Köllő Miklós

BIA Toth Kovács Áron

Sc Vallum Srl, arh. Gergely Attila, arh. stagiar Gál Orsolya, arh. stagiar Fehér Gabriella

**elaborare studiu geotehnic preliminar:
Sc Azolib Geo Management, ing. geolog Albert Zoltán**

Data: decembrie 2011

studiu de preferabilitate 2 / 22

**STUDIU DE PREFEZABILITATE
OCROTIREA ȘI CONSERVAREA IMAGINII SATULUI HARGHITEAN
PROIECTE MODEL PENTRU CASE DE LOCUIT ÎN MEDIUL RURAL**

Capitolul A: PIESE SCRISE

(1) DATE GENERALE

1. denumirea obiectivului de investiții:

Proiecte model pentru case de locuit în mediu rural.

2. amplasamentul (județul, localitatea, strada, numărul):

Județul Harghita, regiunile:
Alcsík - Ciucul de Jos
Középcsík - Ciucul de Mijloc
Kászonszék - Scaunul Casin
Gyergyószék - Scaunul Gheorgheni
Udvarhelyszék - Scaunul Odorhei

3. titularul investiției:

Consiliul Județean Harghita

4. beneficiarul investiției:

Consiliul Județean Harghita
Consiliile Locale din regiunile și localitățile vizate

5. elaboratorul studiului:

coordonare studiu:

Sc Vallum Srl, arh. Gergely Attila
jud. Harghita, mun. Miercurea Ciuc, 530194, str. Culmei, nr. 13/B/8
CUI: Ro 14925082, RC: J19/322/2002, tel/fax: 0266-311169, e-mail: office@vallum.ro

elaborare proiecte tip:

Sc Atelier A2 Srl, arh Lőrincz Barna
jud. Harghita, mun. Miercurea Ciuc, 530200, str. Sâncrăieni, nr. 8
CUI: Ro 24905430, RC: J19/1175/2008, tel: 0745-295610, e-mail: a2@ateliera2.ro

SC ATR Line Srl, arh Tövissi Zsolt

jud. Harghita, mun. Miercurea Ciuc, 530150, str. Cântar nr. 8/B/9
CUI: Ro 14354016, RC: J19/332/2001, tel: 0744-774429, e-mail: tovissi_zs@yahoo.com

SC Kontur Srl, arh. Albert Homonnai Márton
jud. Harghita, mun. Miercurea Ciuc, 530140, str. Kossut Lajos, nr. 26
CUI: Ro 2451180, RC: J19 /244 /1991, tel/fax: 0266371546, e-mail: ahmarton@citromail.hu

SC Larix Studio Srl, arh. Köllő Miklós
jud. Harghita, mun. Gheorgheni, 535500, str. Libertății, nr. 8, ap. 3
CUI: Ro 22841209, RC: J19/1095/2007, tel/fax: 0266-363510, e-mail: miklos@larixstudio.ro

BIA Toth Kovács Áron
jud. Covasna, Sfântu Gheorghe, 520081, str. Oltului, nr. 46, bl. 1, sc. D, ap. 1
CIF: 25448825, tel: 0740-545374, e-mail: nepihaz@gmail.com

Sc Vallum Srl, arh. Gergely Attila, arh. stagiar Gál Orsolya, arh. stagiar Fehér Gabriella
jud. Harghita, mun. Miercurea Ciuc, 530194, str. Culmei, nr. 13/B/8
CUI: Ro 14925082, RC: J19/322/2002, tel/fax: 0266-311169, e-mail: office@vallum.ro

(2) NECESITATE ȘI OPORTUNITATEA INVESTIȚIEI

1. necesitatea investiției:

Imaginea urbană și imaginea satului sunt valori culturale de interes public. Caracterizează comunitățile locuitoare și exprimă stadiul cultural, economic, social al membrilor acestora.

Clădirile istorice, reprezentate la sate de casele tradiționale, sunt o punte către trecutul comunității, fiind de importanță deosebită. Monumentele istorice de la orașe, sau izolat și în mediul rural (biserici, conace) sunt protejate, prin protecție individuală sau prin perimetre protejate, dar cele anonime de la sate nu sunt, și se distrug treptat.

Importanța ocrotirii acestor valori este evidentă, și este probată de multe exemple din societățile dezvoltate, care păstrează valori ale trecutului către generațiile viitoare integrându-le în viața cotidiană.

1.a) scurtă prezentare privind situația existentă, din care să rezulte necesitatea investiției;

După perioada politicii de distrugere a imaginii tradiționale a satului din epoca comunistă, în prezent procesul continuă, dintr-o multitudine de motive:

- lipsa controlului adecvat în procesul de proiectare și construire:
 - planuri urbanistice generale în vigoare, care nu tratează problematica fondului construit tradițional, din cauza neobligativității în conținutul-cadru oficial al acestora (conform „GP 038-1999: Ghid privind metodologia de elaborare și conținutul-cadru al planului urbanistic general”, studiul de fundamentare privind zonele construite protejate nu este tratată în cazul comunelor și implicit a satelor)
 - lipsa verificării corespondenței situației construite cu cea autorizată
 - construcții fără autorizație de construire
- instituția arhitectului șef:
 - lipsa autorității instituției arhitectului șef, garantată de lege
 - posturi ocupate de alți specialiști decât arhitecți în primării, care de multe ori nu au formarea și sensibilitatea necesară problematicei
- specialiști:
 - numărul mare de proiectanți autorizați fără sensibilitate față de problematică
 - practica neetică a semnăturii de complezență a unor arhitecți, greu de depistat și probat, dar cu efecte vizibile negative asupra imaginii localităților în general, și a satelor în special
- supraîncărcare cu informație:
 - piața materialelor de construcții abundă în materiale ieftine, și nepotrivite imaginii tradiționale
 - multe dintre acestea sunt preluate de populație fără filtrarea acestora prin tradiție, mod de viață, fiind alese exclusiv pe baza avantajului financiar sau a comodității
- pierderea în mare măsură a încrederii în valorile tradiționale ale populației
 - preferința pentru modele de case „importate” în locul celor tradiționale regândite / adaptate / dezvoltate

- dorința de autexprimare individuală (caracteristică a societății de azi) versus anonimitate în comunitate (caracteristică a societăților tradiționale)
- dispariția lentă a modelelor autentice:
 - schimbarea însemnată a modului de viață a populației de la sate
 - părăsirea gospodăriilor existente, degradarea rapidă din lipsa folosirii și întreținerii
 - intervenții necorespunzătoare ireversibile la clădiri existente
 - numărul mic de exemple pozitive existente

Motivele de mai sus (poate și altele) au ca efect vizibil o deteriorare clară a imaginii satului tradițional.

1.b) tabele, hărți, grafice, planșe desenate, fotografiile etc. care să explicitizeze situația existentă și necesitatea investiției;

Vezi planșa nr. 1, Capitolul Piese desenate.

1.c) deficiențele majore ale situației actuale privind necesarul de dezvoltare a zonei;

Modelul casei tradiționale nu a evoluat pe măsura schimbării modului de viață și a necesităților crescute de confort. Din acest motiv nu s-au constituit modele noi, tipologii de urmat care să se răspândească pe scară largă ca cele tradiționale. În locul dezvoltării modelelor existente, treptat s-au înlocuit cu case noi, de multe ori fără calități arhitecturale.

1.d) prognoze pe termen mediu și lung;

Este greu de prevăzut efectul acestui program în societate. Pe lângă factorii tehnici, legați de proiectarea și executarea locuințelor, efectul în societate depinde foarte mult de factorul uman:

- cum și cu ce persoane se asociază programul atât în perioada de realizare cât și în cea de exploatare
-

Considerăm că problema tratată strict sub aspectul scopului ocrotirii imaginii satului tradițional, poate trezi interesul populației. Viitorii locatari ai caselor realizate din fonduri publice trebuie să fie oameni exemplari pentru societate (vezi scandalurile continue în jurul atribuirii locuințelor în blocurile ANL), care să ocupe locuințele pe merit. Persoanele care și-ar realiza locuințe pe baza proiectelor model din fonduri private trebuie să-și asume angajamentul construirii și exploatarea caselor potrivit sensului proiectelor, fără afectarea imaginii arhitecturale a acestora.

Având în vedere:

- acoperirea relativ mică cu proiecte model a județului Harghita,
- fazele de proiectare și autorizare ce trebuie să urmeze prezentului studiu
- inexistența în prezent a unor programe de finanțare concrete

estimez că în următorii 4 ani s-ar putea realiza cca. 5-6 case după proiectele de case model anexate.

Pe termen lung, proiectele model ar putea acoperi în întregime județul Harghita, iar construirea pe baza acestora să devină o practică răspândită.

2. oportunitatea investiției:

Oportunitatea investiției constă în oferirea unor modele de case de locuit noi, inspirate din arhitectura tradițională, care se înscriu în mediul rural existent.

Trebuie menționat în același timp că procesul de ocrotire a imaginii satului tradițional trebuie să se desfășoare pe mai multe planuri, casele model fiind doar unul dintre acestea. Pe lângă acestea considerăm că trebuie întreprinse acțiuni și lansate programe în următoarele direcții:

2.1. subprograme ale programului în derulare “Ocrotirea și conservarea imaginii satului Harghitean” al Consiliului Județean Harghita:

2.1.1. program pentru achiziționarea gospodăriilor tradiționale părăsite, inventariate în cadrul programului, reabilitarea, și utilizarea acestora pentru:

- locuință de serviciu
- locuință de protocol
- funcțiuni comunitare

- muzeu integrat în localitate, altele

Pentru reabilitare trebuie elaborate proiecte de intervenție complexe, care să stabilească modalitățile de consolidare, reabilitare, intervenții noi cu păstrarea caracterului original.

2.1.2. continuarea programului "Ocrotirea și conservarea imaginii satului Harghitean" de inventariere a fondului construit al satelor și a proiectării caselor model pentru toate satele județului

2.1.3. integrarea și valorificarea studiilor elaborate anterior în domeniul inventarierii valorilor arhitecturale vernaculare prin crearea unei baze de date unitare cu aceste studii. Această bază de date permite studiul în timp a evoluției imaginii satului precum și a unor monumente individuale, precum și recunoașterea oficială a acestor demersuri în general private ¹⁾

2.2. programe administrative:

2.2.1. integrarea în planurile urbanistice generale ale comunelor a studiilor de inventariere și implementarea măsurilor prevăzute de acestea privind:

- regulamentul local pentru ocrotirea valorilor arhitecturale existente
- reglementarea modului de construire pentru clădiri noi
- declararea și asumarea protecției clădirilor, gospodăriilor, elementelor construite propuse pentru protecție locală de către consiliile locale și, după caz, Consiliul Județean

2.2.2. organizarea serviciului de arhitect consultant la primăriile locale

2.2.3. controlarea proiectelor de amenajare a spațiului public (pavilioane, monumente, spații pietonale, mobilier urban, drumuri, poduri, amenajarea albiilor pâraurilor, etc.) prin organizarea unor concursuri de arhitectură cu jurizare de către specialiști în domeniu

2.2.4. întărirea atribuțiilor unor servicii din cadrul Consiliului Județean care pot influența pozitiv cauza ocrotirii imaginii satului (de exemplu, serviciului de urbanism, al Serviciului Public de Protecție a Monumentelor, și al Serviciului de urbanism, pentru inițierea, derularea, coordonarea acestor programe

2.2.5. organizarea unui serviciu de urbanism județean sau local care să poată pregăti temele de proiectare pentru administrațiile locale în complexitatea acestora și cu atenție către problemele specifice patrimoniului tradițional

2.3. programe cu impact economic:

2.3.1. dezvoltarea unor politici, programe de stimulare a reabilitărilor cu tehnici tradiționale, precum și sprijinirea celor existente, ca de exemplu:

- programul de protejare a patrimoniului construit Inlăceni, jud. Harghita ²⁾
- reabilitarea porților secuiești la Satu Mare, jud. Harghita ³⁾
- reabilitarea porților secuiești la Lueta, jud. Harghita ⁴⁾
- proiectul de conservare a imaginii localităților rurale al Microregiunii Pogány-Havas ⁵⁾

2.3.2. programe pentru repopularea satelor:

- există grupuri de oameni interesați de modul de viață sătesc (exemple din Inlăceni, Plăieșii de Jos, Vârșag, Miercurea Ciuc); trebuie sprijiniți pentru a-și găsi locuințe și loc de muncă în mediul rural
- sprijinirea modului de viață tradițional:
 - politici de stimulare a activităților tradiționale în gospodării (de ex. târgul produselor tradiționale din Miercurea Ciuc și la nivel județean)
 - dezvoltarea lobbyului pentru produsele locale
 - premiarea gazdelor care produc calitate
 - dezvoltarea satelor pentru a putea asigura toate necesitățile curente ale populației

2.3.3. ecoregionalism:

- cercetarea dezvoltării unor tehnologii constructive contemporane utilizând resurse locale pentru pregătirea profesională a reconversiiilor necesare în cadrul patrimoniului construit

2.4. cooptarea interesului fundațiilor, persoanelor private interesate de salvarea patrimoniului construit

2.4.1. interconectarea după caz a acestor inițiative pentru cunoașterea ansamblului de acțiuni, schimb de experiență

2.5 învățământ:

2.5.1 pregătirea specialiștilor pentru tehnicile de execuție tradiționale

2.5.2 elaborarea de ghiduri de bune practici pentru executarea unor lucrări de reparație/întreținere curente ce nu necesită autorizație de construire și pot fi executate direct de beneficiari

Surse

- 1) Korodi Szabolcs - Strategii pentru protejarea imaginii satului în Ținutul Secuiesc - Faluképvédelmi stratégiák Székelyföldön, prezentare în cadrul conferinței Adatbank Café 4; <http://www.adatbankcafe.adatbank.ro/?v=70>
- 2) Albert Homonnai Márton: Épített örökség és modernizáció. Székelyföldi példák a népi építészeti örökség integrált védelmére - Editura Pallas Akadémia, 2009
<http://www.transylvaniatrust.ro/index2.php?p=119>
- 3) <http://www.marefalva.ro/kapuknapja.html>
- 4) <http://www.lovete.ro/onkormanyzat/hu/polgarmesteri-hivatal/33-falukepvedelem>
- 5) <http://www.poganyhavas.hu/menu.php?menu=projektek>

2.a) încadrarea obiectivului în politicile de investiții generale, sectoriale sau regionale;

Proiectul caselor model poate fi încadrat în următorul program de investiții inițiat de Guvernul României:

- HG 151/2010 privind aprobarea Programului Renașterea satului românesc - 10 case pentru specialiști

2.b) actele legislative care reglementează domeniul investiției, după caz;

L 114/1996	Legea locuinței
NP 057-2002	Normativ privind proiectarea clădirilor de locuințe
NP 064-2002	Normativ pentru proiectarea mansardelor la clădirile de locuit
C 107-2002	Izolații termice la clădiri
P 118-1999	Normativ de siguranță la foc a construcțiilor
	Codul Civil
	Regulamentul general de urbanism
	Plan Urbanistic General aprobat al localității

2.c) acorduri internaționale ale statului care obligă partea română la realizarea investiției, după caz;

Documente naționale și internaționale ale unor foruri de specialitate formulează principiile protecției patrimoniului cultural construit și natural. Acestea subliniază:

- importanța culturală și identitară a patrimoniului construit
- importanța legăturii dintre peisajul natural și patrimoniul cultural
- necesitatea protejării patrimoniului pentru păstrarea mărturiilor identităților culturale
- protejarea pe cât posibil in situ a patrimoniului tradițional, precum și integrarea acestora în viața cotidiană

Convenții la care România a aderat până în prezent ⁶⁾:

- Convenție privind protecția patrimoniului mondial, cultural și natural, din 16 noiembrie 1972, adoptată la Conferința generală a Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură, acceptată prin Decretul nr. 187 / 1990
- Convenția pentru protejarea Patrimoniului arhitectural al Europei, adoptată la Granada la 03.10.1985, semnată de România la 22.06.1996, ratificată prin Legea 157 / 1997 (M.Of. 274 / 13.10.1997.)
- Convenția europeană a peisajului, adoptată la Florența la 20 octombrie 2000, ratificată de România prin Legea 451 / 2002

Alte documente de referință în domeniul protejării monumentelor istorice și a arhitecturii vernaculare ⁷⁾:

- Ansambluri vernaculare - Népi építészeti együttesek, Szombathely 1977
- Protejarea peisajului cultural - A kultúrtáj védelme, Keszthely 1993
- Carta privind Patrimoniul Construit Vernacular, din 1999, adoptată la Mexico
- Cultura peisajului european - Az európai tájkultúra mint feladat, Dornach, 2000

- Carta de la Cracovia, 2000 - Pincipiile protecției și restaurării mediului construit
- Carta de la Leipzig pentru Orașe europene durabile, 2007

De asemenea Ordinul Arhitecților din România, prin documentul "Politica pentru Arhitectura României" formulează necesitatea analizei profunde a căilor de protejare și componența patrimoniului construit. Recomandă totodată "trecerea de la preocuparea tradițională pentru clădirea monument ("object oriented") în domeniul conservării moștenirii construite la demersuri bazate pe conservarea prin dezvoltare".⁷⁾

Surse:

- 6) Ministerul Culturii, <http://www.cultura.ro/page/49>
- 7) Fejérdi Tamás, Román András - Karták Könyve, Icomos Magyar Nemzeti Bizottság, 2002
- 8) Ordinul Arhitecților din România, http://oar.org.ro/upload/2010/2010_05_31_Premier_modificarea_OUG_34-2006.pdf

(3) SCENARIILE TEHNICO-ECONOMICE PRIN CARE OBIECTIVELE PROIECTULUI DE INVESTIȚII, PROIECTE MODEL PENTRU CASE ÎN MEDIU RURAL, POT FI ATINSE

Implementarea proiectului de construire a caselor model prin fonduri publice constă din următorii pași principali:

- atragerea factorilor interesați:
 - primării (interes pentru locuințe de serviciu pentru personal didactic sau de sănătate)
 - persoane private (interes pentru construire în mediu rural, cu simplificarea procesului de proiectare- autorizare)
 - firme de construcții (posibil interes pentru construirea unor case-model, pentru dezvoltarea unor afaceri pe baza acestora)
- realizarea unei baze de date cu siturile posibile, prin contribuția primăriilor
- analiza acestora din punct de vedere al corespondenței cu obiectivele proiectului, pentru crearea unui impact pozitiv maxim
- elaborarea studiilor de fezabilitate pentru siturile concrete, de către arhitecții elaboratori ai concepțiilor sau cu avizul acestora, respectând drepturile de autor
- elaborarea proiectelor tehnice, caietelor de sarcini, detaliilor de execuție, de către arhitecții elaboratori ai concepțiilor sau cu avizul acestora, respectând drepturile de autor
- autorizarea construcției
- construirea și urmărirea construirii prin asistența tehnică a proiectantului, dirigintelui de șantier, Inspectoratului de Stat în Construcții și a reprezentantului Consiliului Județean Harghita
- mediatizare:
 - prezentarea concepției ce stă la baza proiectului
 - crearea posibilității de vizitare a caselor prin acțiuni de tip "zile deschise", pentru a convinge cei interesați
- recepția la terminarea lucrărilor
- recepția la terminarea perioadei de garanție

Pentru garantarea unei finalități controlate și conforme cu proiectul și țelul acestuia, propunem același parcurs și pentru investițiile din fonduri private.

Concepția caselor tip se bazează pe următoarele principii:

- inspirate din arhitectura tradițională
- confort la standardele actuale asigurate, prin:
 - funcționalitate conform cerințelor actuale
 - materiale tradiționale prelucrate și puse în operă în mod tradițional sau contemporan
 - nivelul de asigurarea a instalațiilor
 - termoizolații

- economia resurselor
- flexibilitate:
 - posibilitate de mansardare pentru crearea unor spații noi
 - personalizare conform cerințelor clientului fără afectarea concepției arhitecturale a caselor:
 - alegerea între modul de finisare dintre soluții predefinite cu materiale adecvate
 - ajustări funcționale minore
- încurajarea modului de viață tradițional:
 - oriunde este posibil, casele vor fi construite cu pivniță adecvată depozitării recoltelor din grădini

3.1. scenarii propuse (minimum două);

Se propun 9 case model pentru satele și regiunile studiate. Acestea diferă prin:

- caracteristici arhitecturale specifice locului
- arie construită

Diferitele case model vor trebui construite doar în satele și regiunile specificate în punctul 3.2.

3.1.a) Proiect model 1, autor: arh. Lőrincz Barna

Obiectul proiectului

amplasament: regiunea Scaunul Odorhei
valea Homorodului Mic
satul Merești (și satele Crăciunel, Ocland, Satu Nou)

Caracteristicile amplasamentului

Lotul caracteristic variază între 10-16 m lățime, iar lungimea poate să ajungă până la 80-100 m structura curții este cu casă longitudinală și șură așezată transversal

Pe loturile învecinate sunt clădiri de locuințe asemănătoare cu cel din cauză.

Caracteristicile construcției propuse

- funcțiunea: Casă de locuit
- dimensiunile maxime la teren: 16.51x6.6 m
- suprafața construită: 120 mp
- regim de înălțime admisă S+P+M;
- HMAX. CORNIȘĂ (STREAȘINĂ) = 4.6 m
- HMAX. COAMĂ = 8 m

Elemente de trasare

1. casa se situează la limita terenului spre stradă, latura lungă este perpendicular pe stradă și este trasă la latura nordică a terenului
2. șura amplasată transversal ocupă parțial sau integral lățimea terenului
3. bucătăria de vară poate să apară la frontul stradal cu un volum mai modest
4. alte anexe gospodărești pot să apară perimetral pe teren

Descriere funcțională

Pentru o deservire cât mai flexibilă a cerințelor unui beneficiar încă necunoscut și premisele terenului, clădirea e gândită ca să permită variații planimetrice. Acest lucru se realizează prin intermediul unor modulații a funcțiunilor, a încăperilor componente.

Astfel casa e compusă din patru module majore cu suprafețe fixe prestabilite și una cu dimensiuni variabile care va fi terasa, spațiul de intrare:

- primul modul conține blocul bucătăriei cu cămară și un spațiu de sufragerie
- al doilea modul este camera de zi
- al treilea modul conține dormitorul, baia și un mic sas de circulație
- al patrulea modul conține camera copiilor și un spațiu de depozitare sau de circulație

Juxtapunerea după cerințe funcționale dorite va rezulta planimetria casei.

Lista încăperilor și suprafețele utile a acestora

Helyiséglista hasznos felületekkel	
1 Terasă acoperită / intrare	13.3
Bejárati fődött eresz	
2 Cameră de zii	21.2
Nappali	
3 Sufragerie	12.2
Ebédő	
4 Bucătărie	5.6
Konyha	
5 Cămară	3.0
Kamra	
6 Circulație/depozitare	9.4
Közlekedő/raktározás	
7 Cameră copii	14.4
Gyerekszoba	
8 Dormitor	14.1
Hálószoba	
9 Baie	4.7
Fürdőszoba	
arie utilă AU=	97.9 m ²
hasznos felület	
arie construită AC=	120.0 m ²
épített felület	

Cadrul ce ordonează această modulație realizează volumul în care se înscrie casa care se încadrează în țesutul construit a satului. Acest volum are dimensiunile de 16.51x6.6 m. În acest volum se înscrie casa, mai puțin la partea laterală, care se situează spre curte, unde pot să apară intrânduri sau ieșituri cu respectarea volumelor modulate. Suprafața construită nu depășește aria de 120 mp, terasele acoperite sau spațiile de intrare sunt elementele ce „umplă” diferența dintre suprafața ocupată de module și cel 120 de mp.

Înălțimea spațiilor interioare a parterului este de 2.65 m.

Cota ±0.00 a casei este ridicată față de cota terenului cu cel puțin 160 cm, astfel poate să fie folosit și subsolul, parțial sau integral, la care intrarea se propune din curte.

Este posibilă extinderea ariei de utilizare și prin mansardarea clădirii. Astfel o să apară o scară interioară în spațiul livingului sau a sufrageriei.

Sistemul constructiv

Structura constructivă a clădirii este din zidărie de cărămidă, cu stâlpișori și centuri din BA, pe o fundație continuă de beton armat. Planșeul sub parter din BA și cel peste parter din structură din grinzi de lemn, pereții la subsol din BA, șarpanta din lemn.

Finisajele interioare și exterioare

Se propun finisajele interioare uzuale, pentru o executare cât mai ușoară de către meșteri locali: pereți interiori tencuiți, pardoseală din gresie și dușumea.

La finisarea anvelopei exterioare se propune tencuire cu zugrăveală pe bază de var, iar la părțile laterale, așezate spre curte a „cutiilor” se vor folosi placaj de lemn rindeluit, lazurat.

Acoperișul și învelitoarea

La închiderea corpului principal se va folosi învelitoare de țiglă ceramică, preferabil cu forma de coadă de rândunică.

La părțile laterale, care ies sub volumul principal se poate folosi același material sau acoperire cu tablă dacă înclinația acoperirii nu depășește limita de 10°.

Alte soluții constructive specifice proiectului

Confort termic

La pereți exteriori se folosește cărămida ceramică tip Porotherm, cu min. 38 cm grosime, pardoseala de beton armat a parterului va fi termoizolată cu polistiren de 15 cm grosime, iar la tavan, sau în cazul mansardării în planul acoperișului se va introduce o termoizolație de vată minerală de 20 cm grosime.

Încălzirea se va face prin intermediul unui șemineu (sobă) pe lemn cu agent termic. Se va folosi încălzirea de pardoseală combinat cu cel cu radiatoare.

Ventilație

Se realizează prin ventilație naturală.

3.1.b) Proiect model 2, autor arh. Tövissi Zsolt

Se propune pentru studiu o locuință de serviciu cu aria desfășurată de 120mp, inclusiv târnațul caracteristic. Casa se dezvoltă pe două nivele deoarece acolo, unde s-a gândit eventuala amplasare, în cvartalul Alszeg al satului Dârjiu tipul caracteristic se dezvoltă pe două nivele.

Scurtă descriere a tipului caracteristic

Majoritatea caselor din Dârjiu sunt cu demisol și parter înalt (parter și etaj). Ele sunt amplasate perpendicular pe stradă, având un aspect ordonat și o fațadă cu semne ale urbanizării – după model săsesc – în spatele căruia se dezvoltă frontul spre curte a casei cu târnaț și scară exterioară.

Nivelul de jos numit „alsóház” în folosința tradițională este locuită de bătrânii casei. De obicei nivelul inferior se compune din bucătăria de locuit din față cu o pivniță spre spate (curte). Fiecare încăpere are propriul acces spre curte dar există o legătură interioară secundară între spațiul de locuit și depozitare. Câteodată, în mod firesc, casa de jos devine prăvălie deschisă către stradă, urmând ca pivnița să rămână, sau să fie redusă.

Nivelul superior al casei este locuit de tinerii. Acest nivel are un târnaț, la care se ajunge dinspre scara liberă-acoperită situată în partea din spate a fațadei laterale. Târnațul pe latura lungă a casei uneori se amplifică în verandă – de unde se intră în pridvorul cu cămară și cele două camere de locuit.

Câteodată, în cazul gospodăriilor mai late, există construită la aliniament o casă mică cu parter, compusă din una sau două odăi și spații acoperite deschise de depozitare în spate. Acest corp este locuit în general de o rudă singulară a familiei. Pentru Dârjiu sunt caracteristice binomul casă-poartă sau trinomul Casă mare-poartă-casă mică.

Sistemul constructiv și elementele arhitecturale tradiționale

La Dârjiu casele tradiționale se construiesc cu fundații din piatră, zidărie din cărămidă, planșee și șarpantă în patru ape, din lemn. Pereții se tencuiesc, învelitoarea este din țiglă ceramică tip solzi, soclul din piatră cioplită rostuită, iar tâmplăria, balustrada târnațului, elementele streșinii sunt din lemn tratat cu ulei de in, sau vopsite cu vopsele pe bază de ulei. Culoare tradițională a varului de pe casele vechi este albastru deschis, tâmplăria fiind maro.

Instalațiile tradiționale

Apa se asigură din fântână, grupul sanitar este reprezentat de latrina din spatele casei. Electricitatea este asigurată existând circuit de forță și de iluminat. Încălzirea se face cu lemne, și – de obicei - familia se adună în timpul iernii în prima cameră de sus, ea fiind totodată bucătăria de locuit, respectiv bucătăria de dedesubt al locuinței de jos, sobă existând doar în aceste încăperi.

Descrierea soluției propuse

Studiul are în vedere realizarea unei construcții noi cu funcțiunea de locuință de serviciu pentru o familie tânără de intelectuali sau cu ocupație în sectorul terțial. Se propune o integrare a implantării în mediul tradițional valoros. În acest scop se preia tipul de casă cu două nivele, cu parterul înalt – etajul ocupat de 2 camere de locuit și baie, cu posibilități de interpretare liberă a casei de jos.

Aceasta din urmă poate fi ocupat integral de familie – cameră de oaspeți sau camera unui membru independent al familiei -, sau rezervat parțial unor funcțiuni deschise către public: birou, servicii, prăvălie. Camera din spate a demisolului se propune a fi bucătărie-sufragerie. Pivnița-depozitarea se rezolvă sub scară.

Spațiul de intrare liber, acoperit de târnaț, este un element funcțional de trecere preluat întocmai din modelul tradițional.

Scara propusă este închisă dar luminată intens prin fațada tip verandă.

Târnațul deschis de sus respectă întocmai tradiția fiind un element de contact cu zona publică a satului.

Restul spațiilor și al arhitecturii formulate preia fidel forma încheată tradițională, acesta fiind considerată atât funcțională cât și contemporană în contextul imaginii valoroase a satului.

Enumerarea spațiilor

Nr crt	Denumire spațiu	Suprafața mp
Casa de jos; Au total nivel		45,38
1	Hol scara	12,46
2	Cămară	2,68
3	Bucătărie	10,5
4	Cazan / wc	3,5
5	Cameră	16,24
Casa de sus; Au total nivel		40,81
1	Hol scara	7,04
2	Târnaț	4,1
3	Cameră	16,09
4	Cameră	10,5
5	Baie	3,08
Total Arie utilă		86,19

Sistemul constructiv propus

Se propun fundații continui din beton ciclopean, cu zidărie plină în zona de contact cu solul și zidărie confinată din cărămidă termoizolantă cu goluri verticale la părțile superioare. Planșeele vor fi din lemn cu grinzi aparente podite cu scândură peste care se realizează pardoseala fonoizolată stratificată. Podul rece se lasă liber, existând posibilitatea ulterioară a amenajării unor spații de locuit la mansardă, accesibile prin prelungirea scării – fără schimbarea esențială a volumului șarpantei.

Tâmplăria va fi executată din lemn stratificat cu geam termopan, reinterpretează șprosurile cercevelor. Se vor utiliza jaluzele și grilaje din lemn în vederea umbririi-acoperirii eficiente, precum pentru a menține scara și nivelul de detaliere a elementelor tradiționale.

Instalații

Se propun instalații de încălzire centrale cu lemne de foc cu cazan amplasat la demisol, în zona pridvorului.

Apa se asigură din fântâni proprii sau din sistemul localității (care necesită dezvoltare). Canalizarea se va face prin ministație de epurare sau bazin vidanjabil.

Date tehnice

Sminim lot: 540mp (POT locuinta: 11%; POT integral cu anexe: max 30%; CUT locuinta : 0,22, max 0,42)

Aria construită ocupată la sol: 60mp

Aria desfășurată (casa de jos+ de sus): 120,02mp

Înălțimea streșinii: 5,2m

Înălțimea coamei acoperișului: 8,7m

Volumul construit: 375mc

Aria utilă: 86,19mp

Categoria de importanță cf HG.766/97: **C** - importanță normală

Clasa de importanță cf N. P100-06: **IV**. - clădire de importanță mică, locuință unifamilială

Gradul de rezistență la foc IV. (zidărie cu planșee din lemn)

CONSTRUIRE CASA TIP AD120MP LA DARJIU HR

D E V I Z P E O B I E C T

Capitolul 4 din devizul general

CHELTUIELI PENTRU INVESTIȚIA DE BAZĂ

Estimarea cheltuielilor s-a realizat pe baza cheltuielilor unor obiecte similare

Nr. Crt.	Denumirea capitolelor și subcapitolelor de cheltuieli	1 euro la 16-12-2011, curs BNR =		4,3409	lei	
		Valoare, fără TVA		TVA	Valoare (inclusiv TVA)	
		Mii lei	Mii euro	Mii lei	Mii lei	Mii euro
1	2	3	4	5	6	7

I - LUCRĂRI DE CONSTRUCȚII ȘI INSTALAȚII

Nr. Crt.	Denumirea capitolelor și subcapitolelor de cheltuieli	Mii lei	Mii euro	Mii lei	Mii lei	Mii euro
1.	Terasamente	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
2.	Construcții: rezistență și arhitectură	195,350	45,002	46,884	242,234	55,803
3.	Izolații	5,861	1,350	1,407	7,267	1,674
4.	Instalații electrice	13,675	3,150	3,282	16,956	3,906
5.	Instalații sanitare	15,628	3,600	3,751	19,379	4,464
6.	Instalații de încălzire	21,489	4,950	5,157	26,646	6,138
TOTAL I		252,002	58,053	60,480	312,482	71,986

II - MONTAJ

Nr. Crt.	Denumirea capitolelor și subcapitolelor de cheltuieli	Mii lei	Mii euro	Mii lei	Mii lei	Mii euro
1.	Montaj utilaje și echipamente tehnologice	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTAL II		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

III - PROCURARE

Nr. Crt.	Denumirea capitolelor și subcapitolelor de cheltuieli	Mii lei	Mii euro	Mii lei	Mii lei	Mii euro
1.	Utilaje și echipamente tehnologice cu montaj	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
2.	Utilaje fără montaj și echipamente de transport	6,800	1,566	1,632	8,432	1,942
3.	Dotări	12,500	2,880	3,000	15,500	3,571
4.	Echipamente electronice și software	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTAL III		19,300	4,446	4,632	23,932	5,513

TOTAL (TOTAL I + TOTAL II + TOTAL III)		271,302	62,499	65,112	336,414	77,499
---	--	----------------	---------------	---------------	----------------	---------------

3.1.c) Proiect model 3, autor arh. Albert Homonnai Márton

3-AS SZÁMÚ MINTAHÁZ

Tájegység: Csíkszék, Kászonszék

Kisebbségi térség: Alcsík, Fiság-mente

Történeti település-szerkezet:

A tájegység településrendjét meghatározó főbb tényezők:

- történeti – katonai, határőrvidék
- társadalmi – vérrel adózó szabad státus, katonai tízesekbe szerveződve
- gazdasági – a katonáskodással párhuzamosan és békeidőben az önfenntartó gazdálkodás: földművelés és állattenyésztés, kézműves mesterségek
- földrajzi tényezők – folyóvizek, domborzati formák, csaknem kizárólag a folyóvizek menti sík terület

A településszerkezeteket a tagolt épületrendezés jellemzi lévén a telkeken két épület domináns: a lakóház és a csűrőspajta. A térségben a többnyire szalagtelkeken a keresztcsűrös udvar a domináns, de előfordul a soros udvar is. A telken a házon és csűrőspajtán kívül apróbb építmények is jelen voltak (vannak): árnyékalja, fásszín, ólak, az utóbbi században a nyárikonyha sütőkemencével.

Az udvar a beltelek harmadát-felét foglalja el. A telek a keresztcsűrön túl, a csűrkertben folytatódik (szérű, sarjúskaszáló, vetemény, gyümölcsös)

A telkek az utcáról közelíthetők meg, amelyeknek nyomvonalát a településrészeket és településeket összekötő közlekedési irányok és vízfolyások határozták meg. A későbbi korokban nyilván késznyerszerűségeiből nem követhették a vízfolyásokat, így vízrejárókat vagy akár vizesárokot biztosítottak az új közlekedési vonalak mentén.

Utcabeépítettség szempontjából a mai állapot többnyire kétféle: az előkertes és az utcavonalas beépítés. Ez a sorrend időben is. Ezeket a történeti korokban megelőzte a szabálytalan beépítés, amikor az épületek nem feltétlenül az úthoz vagy egymáshoz igazodtak, nélkülözve a mértanias rendet. Az épületek tájolása és a gazdasági észszerűség nyert prioritást. Nyilván a korábbi korokban a telekméret nagyobb „mozgásteret” biztosítottak e téren, idővel a telkek osztódása, mértanibb rendbe kényszerítette a beépítést. Más beépítési forma csaknem kizárt, kivételt képezve egy-egy faluközpont, laza-sorházas vagy sorházas beépítési módja (Csíkkarcfalva, Csíkszépvíz központjai a 19-20. század fordulóján). A térségben a beépített beltelket „életnek” is nevezik, amely kifejezően mutatja, hogy egy család életvitelének és életfeltételének kimerítő keretét biztosított. Ezt az utcai telekbejáró, magas művészi tökélyre emelt, nagy kötöttségével juttatták kifejezésre.

A CSÍKI HÁZ

Jelen tanulmánynak nem témája a térség népi építészetének különböző történeti korok szerinti bemutatása, amely további kutatásokat igényel, de úgy vélem, hogy a korszerű székely ház, és ezen belül a korszerű csíki ház, mai építészeti megfogalmazását célul tűzve, elengedhetetlen, hogy ne a ma rendelkezésünkre álló legrégebb építészeti hagyatékhoz nyúljunk vissza. Ezt a hagyatékot a 18. századig visszamenően, kimerítően mutatja be több tudományos munka⁽¹⁾ és szerencsére néhány reprezentatív példány még eredeti helyszínén illetve a Csíki Székely Múzeum gyűjteményében is tanulmányozható.

A „történeti” csíki ház jellemzői:

- elhelyezés szempontjából:
- telekméret, alak, szomszédság függvényében:
 - szabadon álló
 - oldalhatáron álló
- utcabeépítés szempontjából:
 - előkertes beépítés
 - utcavonalas beépítés
- szerkezet szempontjából:
 - terméskő alapok
 - boronafal falazatok
 - párnagerendás deszkapadló

- gerendás deszkafödém
 - szarufás-torokgerendás szélkötéses, magas, kontyoltformájú fedélszerkezet, gyakran az ún. kettőstetővel
 - alaprajz szempontjából:
 - hosszában két-, három-, négy osztat, szélteben egysoros, vagy kétsoros, általánosan lécrácsozott, ereszes-tornácos alaprajz.
 - járulékos helyiségek: pince, padlástér, mindkettő az ereszből megközelíthetően.
- Az ereszes tornácos ház, az egész Székelyföldre jellemző építkezési jellegzetesség (volt), melynek gyökerei a régmúltba vezetnek. Ugyancsak egyedi sajátossága a csíki háznak, a kétsoros alaprajz, valamint az ún. kettős tető, amelyre Csíkon kívül is találunk példát (sajnos már csak írott, rajzolt, fényképezett anyagokban). Több példa arra mutat, hogy a 18. századtól kezdődően egy involúció tapasztalható, ami a lakóházak méretét illeti. Tehát téves megközelítés lehet a székelyföldi népi építészetben valamiféle lineáris evolúciót keresni. A 18. századtól kezdődően a történeti stílusok és a polgárosodás jelentkezése is kisebb nagyobb hatást gyakoroltak a térség népi építészetére is. Így ettől a kortól kezdődően az egész Székelyföld építészetete heterogénebb képet kezdett mutatni, de még mindig településenként egységes faluképeket eredményezve.

A 3. számú mintaterv a 18. század végi, hitelesen dokumentált csíki háznak, a mai kor igényei szerinti, építészeti megfogalmazása. Magán hordja azokat a jegyeket, amelyek a székely ház legeredetibb történeti sajátosságait jelentik meg.

Alaprajzilag háromosztatú, kétsoros elrendezésű, ereszes-tornázos ház. Az alaprajz funkcionális elrendezése is idézi a történeti előképeket, ugyanakor a mai lakáskultúra által támasztott követelményeket is kielégíti. A nappali szoba, a hajdnai „nagyház” vagy „elsőház”, a hálószoba a nyitott „hálókamara”, a konyha egyben ebédlő is és a „házat” idézi, amelyhez „szabad kamarán” keresztül kapcsolódik az éléskamra. A szabadkamara egyben a szolgálati bejárat előtere (és a hűtő, mosógép, mosogatógép helye) amelyen keresztül, a későbbi korokra jellemző építmény a sütőkemencés árnyékalja, valamint a ház pincéje (és hőközpontja) közelíthető meg. Ugyanakkor itt kap helyet a padlásfeljáró is, amely a ruhaszárítónak szánt árnyékalja padlásán keresztül vezet a ház padlásterébe, illetve tetőterébe. Így csoportosulnak azok a helyiségek amelyek egy falusi háztartás alapvető funkcióinak elengedhetetlen terei. Ez az épületnyúlvány a későbbi korok sütőházát is idézi.

A hagyományos kontyolt tetőzet biztosítja az épület jó arányú tömegformálását is. A tetősíkot nem megtörő, de megszakító csendesítő csepegő párkány a történeti „kettős tetőt” idézi fel, és arányosan tagolja a méretes tetősík felületét. Ez a közties csepegőpárkány egyben a tetőtéri bevilágítók helyét és a tetősíkhöz való kapcsolódásukat szervessé teszi. Így kap új értelmet egy történeti reminenciaként megjelenő tetőforma. Ez a történeti tetőforma magasságánál fogva igen alkalmas a tetőtér térdfalraépítés nélküli kialakításához, ellenben a térdfallal magasított házak, sajnos, egyre jobban elterjednek, negatívan befolyásolva az épületek arányait és a települések képét.

Telepítési lehetőség:

- | | |
|-----------------------------|---|
| - a telek beépítési módja: | oldalhatáron álló beépítés |
| - utcai beépítés módja: | előkertes vagy utcavonalas |
| - minimális telekszélesség: | 17 m |
| - minimális telekmélység: | 51 m illetve 47 m |
| - minimális telekméret: | 867 m ² illetve 800 m ² |

Műszaki adatok:

Beépített felület: (m²)

- | | |
|--|---------|
| 1. az egész épület: | 126.418 |
| 1.1. a lakóház rész eresszel és tornáccal: | 114.693 |
| 1.2 árnyékalja: | 11.725 |
| Megj.: a lakóház eresz, tornác és árnyékalja nélkül: | 86.815 |
| 2. Összbeépített felület tetőtérbeépítéssel együtt: | 244.923 |
| amelyből: | |
| 2.1. a lakóház | 185.107 |
| 2.1.a. a földszint | 114.693 |
| 2.1.b. a tetőtér | 70.414 |
| 2.2. árnyékalja szárítóval | 20.263 |
| 2.3. pince | 39.553 |

Hasznos felületek: (m²)**Lakóház földszint:**

- nappali:	20.756
- hálósoba:	13.689
- fürdőszoba:	6.489
- belépő:	3.063
- közlekedő 1.:	4.054
- közlekedő 2 (lépcső):	4.828
- konya + ebédlő:	14.021
- szabadkamara:	4.318
- kamra:	2.170
FÖLDSZINT ÖSSZESEN(m²):	73.388

Tetőtér:

- hálósoba 1:	18.336
- hálósoba 2 (+ P.C. előtér)	17.147
- közlekedő:	10.208
- fürdőszoba:	3.784
- gardrób:	7.181
- debaré (szolgálati belépő):	3.938
TETŐTÉR ÖSSZESEN (m²):	60.594
LAKÓHÁZ FÖLDSZINT + TETŐTÉR ÖSSZESEN (m²):	133.982
- pince:	24.453
- árnyékalja (sütő):	9.077
- szárító:	8.200
- eresz + tornác:	22.377

ÉPÜLET HASZNOS FELÜLETE ÖSSZESEN (m²): 198.089

Épületszerkezet:

- alapok, pince: kő, beton
- padlófödém: vasbeton lemez
- falazatok: 1. fenyőboronafalas
vagy
2. porotherm téglafalazat
- elválasztófalak: favázas gipszkarton és/vagy favázas vízszintes lambéria, mindkettő kőzetgyapot hangszigeteléssel
- földszint feletti födém: fenyőfagerendás deszkafödém, kőzetgyapot hang- (hő-) szigeteléssel
- tetőszerkezet: székületes fenyőfaszerkezet
- héjazat: égetett agyagcserep
- hőszigetelések: - külső falazatok 5+5 cm páraáteresztő cellulózzavta
- tetőtér: 20 cm kőzetgyapot
- földszinti padlófödém: 5 cm lépésálló polisztrén (betonfödém alatt)
- lábazatok: 5 cm polisztrén (rétegbe zárva)
- nyílászárók: rétegelt fa nyílászárók 2-3 rend ablaküveggel
- külső pucolás: - törtfűhér szilikálat alapú nemesbúrkolatok a falazatokon
- UV ellenálló lazúr fakezelőszerek a fa elemeken és nyílászárókon

Épületgépészet: víz, csatorna, villany

A fűtés lehet központi (szilárd tüzelő vagy gáz) vagy kályhás fűtés. A betervezett két kémény kielégíti mindkét lehetőséget, központi fűtés esetén a nappali kéménye egy rekonstruált „cserepes-kandallót” szolgálhat ki.

Becsült költségvetés:

- pince:	39.553 m ² x 380€/m ² x 0,5 =	7515.07€
- földszinti zárt terek:	86.815 m ² x 380€/m ² =	32989.70€

- árnyékalja + szárító:	20.263 m ² x 380€/m ² x 0,5 =	3849.97€
- eresz + tornác:	27.878 m ² x 380€/m ² x 0,5 =	5296.82€
- tetőtér beépítése:	70.414 m ² x 380€/m ² x 0,75 =	20067.99€
ÖSSZESEN:	69719.55€	
Tetőtér beépítés nélkül:		49651.56€

Irodalom:

Huszka József: A székely ház, Bp. 1895
Magyar Adorján: Magyar építőízlés, Bp. 2007
Dr. Kós Károly, Szentimrei Judit, Dr. Nagy Jenő: Kászoni székely népművészet., Buk. 1972
Dr. Barabás Jenő és Dr. Gilyén Nándor: Vezérfonal népi építészetünk kutatásához, Bp. 1979
Albert Homonnai Márton: Épített örökség és modernizáció, Csíkszereda, 2009

**MEMORIU DE PREZENTARE
CASA MODEL NR. 3**

Regiunea: Scaunul Ciucului și Scaunul Casinului

Subzona: Ciucul de Jos, Valea Fișagului

Evoluția istorică a localităților din zonă, a fost determinată de statutul social special al locuitorilor și anume organizarea lor în unități militarești având sarcina de apărare dealungul graniței estice a regatului ungar, pe lângă gospodărirea autosusținătoare în domeniul agriculturii și creșterii animalelor, care în timp de pace a devenit activitate exclusivă.

Structurile localităților deci au fost determinată de factori organizatorice militare, de factori geomorfologice și existența cursurilor de apă. Astfel majoritatea localităților au fost înființate în zonă de șes și dealungul cursurilor de apă și căiilor de comunicații dintre părți de localități și interlocalități.

Loturile create trebuia să asigure spațiul necesar pentru cele două construcții dominante, case de locuit și grajdul cu șură și au fost accesibile dinspre stradă print poarta mare secuiască, această devenind „firma” gospodărilor purtând simboluri speciale și însemnații mistice.

În toate cazurile casele secuiești au fost amplasate pe partea înspre stradă a lotului dar retrasă față de aceasta în majoritatea cazurilor, evoluția în timp tinzând înspre apropierea spre stradă, și așezarea caselor la limita de hotar cu vecinii. Așezarea tipică a grajdului cu șură este perpendiculară pe axa a casei de locuit, astfel împărțind lotul în două: curtea propriuzisă și grădina de după șură.

„Casa ciucană” pe care cunoaștem cu date certe atât din lucrări științifice, precum și după câteva exemplare, încă existente în sit original, sau în muzee etnografice, se datează din secolul 18-19.

Aceste case se caracterizează prin aceea că dispun de un partiu în două tracte în lățime și sunt formate din două-trei-patru fragmente în lungime, și în majoritatea cazurilor sunt dotate cu târnaț și pridvor închis integral sau parțial cu grilaj din lemn. Șarpanta înaltă cu structură simplă, dar foarte rigidă, în patru ape, pe latura mică mai înclinată, asigură clădirii proporții deosebit de atractive. Din lucrările științifice studiate reiese că aceste acoperișuri în trecut erau așa zise „duble”, având un brâu de streășină intermediar cu pazie pe treimea superioare a planului acoperișului în tot conturul clădirii.

În secolele următoare arhitectura vernaculară a zonei a căpătat și influența stilurilor istorice din diferite epoci, producând o diversificare între localități și zone, rezultând totuși ansambluri unitare din punct de vedere a imaginii satelor.

În căutarea inspirației de a ancora o casă de locuit contemporană de tradițiile istorice am ajuns la concluzia că cea mai potrivită sursă de inspirație și condiții spațiale constituie casa de locuit al secolului 18 din zonă, care dă loc posibilității realizării confortului spațial contemporan odată cu păstrarea spiritualității tradiționale de multe secole, a cărei esență este logica și raționalitatea pe lângă proporțiile volumetrice deosebit de bine reprezentate.

Casa model nr. 3

Partiul curat al casei, inspirat din partiul tradițional păstrând schema acestuia, asigură la parter o locuință cu două camere de locuit și o bucătărie cu sufragerie, respectiv spații anexe ca baia, camera și spații pentru depozitare.

Totodată prin organizarea spațiilor și asigurarea unui control vizual fără obstacole dintre spațiile principale mărește confortul afectiv asupra stării psihice a membrilor unei familii.

Sub aspect funcțional este de remarcat legătura zonei de lucru – bucătăria cu spațiile anexe ca bucătăria de vară cu cuptor, pivniță cu C.T., uscătoria de rufe, precum și accesul de serviciu și spre mansardă din acest nod distribuitor pentru diferite activități gospodărești, fiind zona cea mai activă a casei.

Casa dispune de un pridvor și târnaț cu închideri parțiale cu grilaje din lemn, care sunt elemente cele mai originale a casei secuiești.

În mansardă se pot amenaja încă două dormitoare cu spații anexe generoase de depozitare, baie, punct de lucru PC pentru copii școlari. Mansarda este iluminat natural cu ferestre normale, la care se poate apropia lesnicios.

Volumetria tradițională, pridvorul cu târnaț, tratarea acoperișului înalt inspirat din acoperișul „dublu” istoric, proporția golurilor și plinurilor, respectiv plastica aplicată atribuie clădirii o notă de originalitate și contemporaneitate și în același timp cu semne evidente de tradiționalitate.

DATE TEHNICE:

1. Suprafața construită: (m²)

clădirea totală:	126,418
1.1. construcția de locuit cu pridvor și târnaț	114,693
1.2. bucătărie de vară	11,725
Com.: construcția de locuit fără pridvor, târnaț și bucătărie de vară:	86,815

2. Suprafața construită desfășurată

din care:	244,923
2.1. casa de locuit:	185,107
2.1.a. parter	114,693
2.1.b. mansardă	70,414
2.2. bucătăria de vară cu uscătorie	20,263
2.3. pivniță	39,553

3. Suprafețe utile: (m²)

Parter:	
- camera de zi:	20,756
- dormitor:	13,689
- baie:	6,489
- antreu:	3,063
- hol 1.:	4,054
- sp. scării:	4,828
- bucătărie + sufragerie:	14,021
- camera liberă:	4,318
- camera:	2,170
TOTAL LA PARTER(m ²):	73,388
Mansarda:	
- dormitor 1:	18,336
- dormitor 2 (+ spații PC):	17,147
- coridor:	10,208
- baie:	3,784
- garderobă:	7,181
- debara (antreu de serviciu):	3,938
TOTAL LA MANSARDĂ(m ²):	60,594
TOTAL CASA DE LOCUIT (parter și mansardă) (m ²):	133,982

- pivnița:	24,453
- bucătăria de vară:	9,077
- uscătorie:	8,200
- târnaț și pridvor:	22,377
SUPRAFAȚA UTILĂ TOTALĂ CLĂDIRE (m ²):	198,089

Sistem constructiv:

- fundații, elevații: piatră naturală, beton
- placa parterului: B.A.
- pereți: bârne de lemn sau zidărie porotherm
- pereți despărțitori: gipscarton sau lambriu pe schelet de lemn, izolat fonic cu vată – minerală
- șarpantă din lemn
- învelitori: țiglă ceramică
- izolații termice pereți: panouri din vată de celuloză
- izolații mansardă: 20 cm vată minerală
- izolații placă parter: 5 cm polistiren extrudat (sub placă)
- izolații elevații: 5 cm polistiren aplicată în „sandwich”
- tâmplării: din lem stratificat cu 2-3 rînduri de geam
- finisaje exterioare: tencuieli nobile pe bază de silicate, culoare albă
- baițuri de conservare tip lazur antifungic- si insecticid și rezistente la U.V. la tâmplării și elemente de lemn

Instalații: apă – canal, electrice

Încălzirea se poate asigura atât centrul cu C.T. propriu pe comb. solid sau gaz, sau cu sobe. Cele două coșuri de fum proiectate satisfac ambele variante. În cazul încălzirii centrale la coșul de fum a camerei de zi, se poate racorda un șemineu tradițional secuiesc așa zis „cserepes”.

Evaluarea investiției: (inclusiv TVA)

S. desfășurată	Pret unitar	Coef de corecție	Valoarea
-pivnița	39.553 m ² x 380€/m ² x 0,5 =		7515.07€
-spații închise parter	86.815 m ² x 380€/m ² =		32989.70€
-buc. de vară și uscător	20.263 m ² x 380€/m ² x 0,5 =		3849.97€
-pridvor și târnaț	27.878 m ² x 380€/m ² x 0,5 =		5296.82€
-mansardarea spațiului podului	70.414 m ² x 380€/m ² x 0,75 =		20067.99€
TOTAL :			69719.55€
Valoarea investiției fără mansardare:			49651.56€

Literatura folosită:

Huszka József: A székely ház, Bp. 1895
Magyar Adorján: Magyar építőizlés, Bp. 2007
Dr. Kós Károly, Szentimrei Judit, Dr. Nagy Jenő: Kászoni székely népműv., Buk. 1972
Dr. Barabás Jenő-Dr. Gilyén Nándor: Vezérfonal népi építészetünk kutatásához, Bp.1979
Albert Homonnai Márton: Épített örökség és modernizáció, Csíkszereda, 2009

3.1.d) Proiect model 4, autor arh. Köllő Miklós

Obiectul principal al proiectului este realizarea unei tipologii pentru locuința unifamilială, creată pentru intelectuali stabiliți în zona rurală a regiunii Gheorgheniului.

Zona Gheorgheniului este o zonă tradițională, cu numeroase construcții monumente istorice, o zonă cu identitate și caracter arhitectural de tradiție, începând de la lotizarea și țesutul rural și urban istoric, cu loturi înguste și lungi, mobilate cu construcții de dimensiuni mici, locuințe unifamiliale, în general regim Parter, sau P+M, gospodării private cu diverse anexe gospodărești: șure, șoproane, grajduri, etc, construcții tradiționale din lemn, finisate cu tencuială pe șipci de lemn și învelitoare din șindrilă sau țigle ceramice.

Amplasarea construcției principale se realizează pe o latură a lotului îngust și lung, în aliniament la stradă, de obicei cu axa longitudinală paralel cu latura lungă a terenului, păstrând zona liberă pentru circulație și accese. Poarta și gardul care închid frontul la stradă este de obicei poarta tradițională secuiască - mică sau mare, dând o conexiune cu statul social și financiar al proprietarului. Extinderea locuinței tradiționale este realizată prin alipire în continuarea firească a lucrurilor cu bucătărie de vară, depozit de lemne, etc.

Curtea din față este închisă de anexa principală - șura, amplasată cu latura scurtă paralel cu latura lungă a terenului, respectând totodată un aliniament interior, desparte curtea de grădina/ fâneața din spatele lotului.

Proiectul poate fi realizat ca ansamblu rezidențial sau pe loturi izolate cu lățimea frontului la stradă de minim 14 ml, suprafața terenului constructibil de minim 200 mp, dar pentru încadrarea în țesutul rural de minim 400- 800 mp (POT = 25- 12%).

Locuințele tip propuse pot intra într-un program de locuințe sociale, sau o varianta mai simplă tip parter poate fi o soluție pentru locuințe necesare în situații de urgență, după calamități (cutremur, inundații).

Primul scenariu este casa tip „uzinată”. Un principiu modern de realizare a casei din module cu structură tip schelet din lemn de 15 cm (grinzi și stâlpi rigidizate cu montanți și contravântuiri), în cadrul unui atelier cu experiență în astfel de construcții, montarea fiind realizată la fața locului.

Locuința tip a fost creată dintr- un modul de bază cu dimensiunile de 3,50 x 4,00 m, prin alăturarea a două module se obține lățimea finală a casei de 7,00 m, lungimea fiind de 3 module – 12,00 m.

Funcțional primele două module vor adăposti zona de noapte: 2 camere pentru părinți și copii, sau un dormitor și un birou, în funcție de preferința beneficiarului. Următoarele două module unificate constituie zona de zi – livingul, la acest pachet adăugându- se două module cu zona umedă alcătuită din baie, cămară, bucătărie și sufragerie.

Accesul se poate realiza în zona livingului printr- un târnaț/ pridvor, iar accesul secundar în zona sufrageriei. În partea din spate se va realiza modulul centralei termice cu structură portantă din zidărie de cărămidă rigidizată cu stâlpișori și centuri din beton armat, placă peste parter din beton armat.

Casa tip se poate realiza cu mansardă, în zona de zi realizându-se o scară interioară pentru accesul la două/ trei camere și o baie.

Pentru realizarea fundațiilor se propun două variante în funcție și de natura terenului, din tălpi de lemn, sau fundații rigide din beton.

Al doilea scenariu este realizarea casei tip în regim propriu, de meșteri locali/ firmă specializată în construcții, după proiect cu varianta aleasă de beneficiar. Modularea casei avantajează și acest sistem de construire, proiectul putând fi realizat cu mai multă ușurință, însă într- un ritm impus de finanțare, de vreme/ anotimp și nevoile proprietarului.

Cel mai optim scenariu este primul - soluția „uzinată”, prefabricarea modulelor în ateliere de tradiție, cu experiență în acest gen de lucrări și montarea “in situ” a construcției, lăsând la alegerea beneficiarului tipul de locuință pe parter/ mansardată și mici modificări funcționale, sau de finisaje. În alegerile beneficiarului se va pune accent pe utilizarea

materialelor naturale și păstrarea caracterului arhitectural, tradițional și conceptului general al programului de încadrare în specificul zonei.

3.1.e) Proiect model 5, autor arh. T. Kovács Áron

Conceptul arhitectural:

Pe teritoriul Casinului (și de fapt în tot Ținutul Secuiesc) se pot diferenția două tipuri de case tradiționale: cea cu împărțire în două și în trei spații de locuit. Cele două tipuri rezultă alt aranjament și dimensiuni de planimetrie, și diferă în volumul și rapoartele exterioare.

Casa împărțită în două de obicei este considerată mai veche, și este drept, ca exemplele menținute de acest tip de cele mai multe ori sunt mai vechi. Exemplele în masă pentru casa cu împărțire în trei spații, s-a păstrat de la sfârșitul anilor 1800, și se schimbă după modă nouă, după războiul mondial. Casele construite după anii 1950 reprezintă un model total nou, care nu pot fi considerate tradiționale (din punctul de vedere a unei evoluări continue).

Amândouă tipuri pot avea târnaț, sau pidvor, eventual târnaț întrând, numit "furat". Casa împărțită în două înseamnă defapt două camere, completată cu pidvor și cămară. Cea împărțită în trei, de cele mai multe ori are trei camere, care sunt legate între ele în primul rând de târnațul lung, și având 1-2 camere în spatele camerelor. Există și case cu două camere, legate cu târnaț, sau case cu trei camere, legate printre ele cu pidvor.

În cazul caselor cu două camere, există în anumite cazuri închiderea cu lețuri a pidvorului și a târnațului, și astfel rezultă un spațiu pe jumătate deschis și pe jumătate închis, care are o atmosferă și o folosință extraordinară. În cazul caselor cu trei camere, acest tip de spațiu este rareori existentă, mai mult găsim târnațul deschis. Pidvorul de cele mai multe ori este închis cu zid, sau menținut numai prin lărgirea târnațului. În anumite cazuri această lărgire intră în planimetria camerelor, și astfel face o referire la tipicul casei împărțite în două.

Privind rapoartele, casa împărțită în două are planimetrie mai pătrătoasă, cea cu trei camere este mai alungită. Astfel, înălțimea acoperișului, și raportul măsurat la înălțimea parterului arată o diferență majoră, care poate să fie accentuată și de panta acoperișului. Casele mai vechi de obicei se află la nivelul solului, cel e mai noi sunt înălțate, dar acest lucru poate varia în funcție de sit. Sub casă poate să existe pivnișă, sau poate lipsi. Dimensiunea, raportul și împărțirea ferestrelor arată la fel diferențe între cele două tipologii de bază.

Ceea ce privește cele două modele de case cu două și trei camere, este firesc să luăm ca și bază aceste două tipologii prezentate. Mai mult, pentru că amândouă reprezintă o valoare istorică, și merită a fi păstrată, fiind menținută și diferența între ele. De aceea, cele două case proiectate au fost inspirate din casele tradiționale împărțite în doi și trei părți, și preiau caracteristicile fundamentale a acestora.

Împărțirea planimetrică a caselor tradiționale, privite ca surse, nu au fost preluate în mod cert, ci am încercat să aplicăm principiile de organizare, luând în considerare și exigențele actuale. Cele două case sunt identice, privind spațiile și suprafețele propuse, doar una are o cameră în plus. Spațiile propuse sunt: camera de zi, 1-2 dormitoare, bucatărie și baie, antreu (pidvor) și târnaț.

Antreul și târnațul păstrează amintirea pidvorului și târnațului închis cu lețuri, întâlnită la casele cu două sau tri împărțiri. În variantele propuse târnațul este deschis și pidvorul este închis, legătura între ele fiind închisă cu lețuri și sticlă. Așadar antreul păstrează atmosfera târnațelor furate închise cu lețuri, precum târnațul oferă libertatea teraselor deschise și acoperite. De în aceste considerente propunem la amândouă tipuri aceste două elemente funcționale, în timp ce volumetria păstrează formele tradiționale.

La casa cu două camere, camera de locuit originală este înlocuită de către spațiile bucatăriei, a băii și de antreul mobilat cu spațiu de luat masa. Camera curată mare, cu colțul de dormit tradițională, este împărțită în living și dormitor. În aranjamentul casei cu trei camere, în mijloc este amplasată bucatăria-baia-antreul în locul pidvorului și cămării la casele tradiționale. Pe una dintre părți se află livingul, pe cealaltă cele două camere.

Între spațiul bucatăriei și a băii este posibilă amenajarea cămării sau a unui debarea, eventual al unui toalet în plus. Acest lucru este dorit la tipul cu trei camere, fiind opțional la cele două camere, sau spațiul se poate elibera în favoarea suprafeței bucatăriei. Reprezintă o flexibilitate asemănătoare peretele dintre dormitor, care poate să conțină dulapuri înzidite, sau poate să fie și semideschisă. Spațiul camerei de zi poate fi mobilată foarte variat, cu colț de discuții, birou, șemineu, sau chiar spațiu de sufragerie. Dimensiunea târnațului se poate schimba după caz.

Privind volumetria, propunem acoperiș caracteristic fiecăruy tip în parte. La casa alungită este mai potrivit acoperișul în două ape teșit, pentru planimetria pătrătoasă se potrivește mai bine acoperișul în patru pante, cu găuri de fum. Propunem secțiune caracteristică identică, diferența de lățime fiind asigurată de strășina cu panta mai mică. Astfel din punct de vedere a proiectării poate fi propus același proiect de structură a acoperișului. Panta acoperișului este de 50 grade, care este un pic mai abrupt de panta uzuală de 45 grade, astfel face referire la rapoartele tradiționale. Acest lucru face ca podul să fie mai utilizabil în cazul mansardării spațiului.

Clădirile proiectate pot fi construite cu structură din lemn sau cărămidă, și se poate concepe stratificație cu termoizolație și placaj exterior. Acest lucru este prezentat în cadrul proiectului actual de către stratul de 25-30 cm dublat către exteriorul peretelui. Deci tehnic este posibilă o varietate de la 20+30 sau 25+25 la 40+10 cm. stratificație compusă. Propunem elaborarea a 2-3 stratificații tipice în cadrul elaborării proiectului tehnic, dintre care viitorul proprietar poate să aleagă în funcție de necesități și posibilități.

Chiar și încălzirea este flexibilă în cadrul soluțiilor prezentate, doar privind caracteristicile celor două tipuri de abază, am propune două soluții tipice diferite. Casa inspirată din planimetria împărțită în două, a fost proiectată cu posibilitatea amplasării unei sobe în mijlocul casei, care permite încălzirea întregii suprafețe. Acesta poate să fie o sobă cu volum mare, din cărămidă, sau cu ochiuri din teracotă, eventual șemineu cu încălzire de aer. Poate asigura apa menajeră, sau chiar încălzirea a unor calorifere. Soba centrală poate fi alimentată cu lemn din pidvor.

Încălzirea casei împărțite în trei spații, cu ajutorul unui singur echipament de încălzire, în modul prezentat nu este posibilă. Ar putea fi asigurată numai de 2-3 sobe legate în două hornuri. Astfel este mai potrivită folosirea unui cazan, care ar încălzi toate casa, cu ajutorul unui circuit cu apă și calorifere. Amplasarea cazanului este posibilă în pivniță, sau într-un spațiu anexat lângă sau în spatele casei. Cazanul poate să fie pe lemne, cu pelet, gaz sau mixt. Dar este recomandată chiar și în acest caz, amplasarea unui șemineu în spațiul livingului, în primul rând ca și element scenografic. Și în cazul casei cu două camere este posibilă încălzirea cu cazan, în modul prezentat.

În funcție de lotul, terenul și solul sitului de amplasare, respectiv cerințele locuitorilor, casele pot avea pivniță. Lungimea scării de intrare, care conduce în târnaț, este flexibilă, așadar casa poate fi adaptată la condițiile sitului, fără modificarea proiectului de bază. În funcție de panta terenului, pivnița poate să fie mai mare sau mai mică. Spațiul sub târnaț oferă un antreu și pentru pivniță, aici conduce scara, care poate să fie amplasată în mai multe direcții. De aici se deschid una sau două spații de pivniță, care pot fi legate și între ele.

Amândouă topuri au posibilitatea de a fi mansardate. Dimensiunea pidvorului face posibilă amplasarea unei scări (am marcat pe planul podului). Împărțirea spațiului podului este în funcție de poziția pereților parterului, fiind posibilă amenajarea a două camere și o baie cu garderobă. Este propusă o legătură vizuală între spațiul de distribuție a mansardei și târnaț, care ajută și la iluminarea antreului. Spațiul de sub streșină, deasupra târnațului se recomandă a fi folosită ca și dulapuri, din considerente de izolare termică.

Iluminarea spațiului podului poate să fie rezolvată pe frontoane, respectiv capetele coamei, cu ajutorul sticlei dublată de lețuri. Această soluție nu există în mod tradițional, dar este o posibilitate practică, care se integrează în imaginea satului. În atmosfera sa se referă la închiderea cu scânduri și fante a podurilor de șuri tradiționale. În funcție de amplasament, poate să fie vorba și de utilizarea ferestrelor în panta acoperișului.

Conceptul de amplasare:

Cu toate că în procesul de proiectare actual, am luat în considerare amplasarea pe un sit oarecare, totuși prezentăm soluția propusă pe un sit concret. În partea sudică a satului Plăieșii de Jos, zona numită *Fenyőhát* este în momentul actual fâneată. Este vorba de pe câmpul la mâna dreaptă, cum ajungem în localitate dinspre Casinul Nou. Terenul este parțial zonă intravilană, și este potrivită pentru amplasarea unui șir nou de case. Terenul este mărginit la nord de drumul principal, la sud de către un taluz.

Modelele păroiectate oferă o varietate de posibilități de amplasare, din punctul de vedere a înglobării în structura localității. În Casin se amestecă două tipuri de amplasare: cea cu străzi și cea organică a caselor. În anumite locuri găsim parcele cu lățime mai mică, înșirate lângă stradă, în alte părți loturi uriașe subîmpărțite în mod

organic. În alte cazuri putem găsi și loturi de dimensiuni foarte mici, și cu forme neregulate. La amplasarea clădirilor proiectate, trebuie să fie posibilă și aranjamentul regulat, dar și cea individuală.

Alinierea lângă stradă este posibilă în primul rând de către o fațadă scurtă către stradă și târnațul orientat către curte. Pe parcelele de tip bandă este mai potrivită tipul alungit cu trei camere, dar în cadrul Casinului, lățimea tipică a loturilor face posibilă și amplasarea planimetriei de tip pătrat. Planurile propuse pot fi rotite și oglindite în funcție de orientarea terenului și a străzii. La planul alungit, oricare dintre fațadele scurte poate să fie la stradă.

Pe loturile de formă organică, poate fi amplasată cu o varietate mai mare tipul pătrățos. Poate fi rotată în orice fel, pornind din rapoartele volumetriei, oricare dintre trei fațade poate să fie principală, două fațade pot fi spre curte. Și tipul alungit poate să fie amplasată pe terenuri neregulate fără probleme, în funcție de orientare și împărțirea curții.

Amplasarea caselor pe terenuri foarte mici, constă în posibilitatea direcționării intrării în diverse poziții. Datorită târnațelor, scara de intrare poate să fie amplasată în trei direcții diferite. Din punct de vedere a orientării, cea mai potrivită este direcționarea târnațului către sud.

În funcție de cazurile descrise, vor fi prezentate trei soluții de bază pe planul de situație. Am studiat posibilitatea amplasării caselor proiectate în șir, formând o imagine stradală, în mod organic, în curți așezate într-un grup aleatoriu, respectiv în mod individual, amplasat pe un teren gol, într-un loc oarecare a satului. Pe planul de situație am reprezentat loturi mai mari sau mai mici, mai largi sau mai subțiri, cu diverse orientări și împărțiri.

La împărțirea spațiului curții nu considerăm a fi de ajuns amplasarea unei case de locuit. Este foarte importantă asigurarea unor spații potrivite pentru funcțiuni de gospodărie și depozitare (grajd, șopron, garaj, atelier), care sunt necesități a vieții la țară. Pentru aceste funcțiuni propunem o clădire anexă uniformă, care permite amplasarea diverselor funcțiuni sub o volumetrie unitară. Nu ar fi reală o imitare a volumului și dimensiunilor șurelor tradiționale. Mai degrabă am asigura o încadrare prin preluarea rapoartelor și a formei acoperișului. Amplasarea clădirilor anexă ar fi cea mai potrivită în capătul curților, formând un zid, și marcând astfel limita localității. În alte cazuri se vor lua în considerare vecinătățile și orientarea.

În anume cazuri poate fi necesară asigurarea unor funcțiuni complementare (ex. birou, atelier de manufactură, spațiu de magazin, cabinet). Pentru aceste cazuri recomandăm construirea unei clădiri mai mici, care reflectă existența bucătăriei de vară tradiționale. Locul acesteia poate să fie vizavi de casă, în "spatele" casei vecine, sau pe una dintre laturile parcelei, apropiat de stradă, sau cu intrare directă de pe ea.

În cazul amplasării a mai multor case într-un grup, considerăm important satisfacerea unor necesități comunitare mai noi. Aici ne gândim asupra creșterii copiilor, activități în grup, evenimente intelectuale și culturale, sau de sport, primirea musafirilor, etc. De asemenea este necesară existența unui spațiu public verde, loc de joacă, parcări și magazin. Propunem, ca pentru mai multe case să existe o clădire și spațiu comunitar, care să fie amplasată central.

În această clădire se pot amenaja diverse funcțiuni, ca și bibliotecă, spălătorie, grădiniță, bucătărie comună, sală de forță și aerobic, camere de oaspeți. Este necesară și un spațiu comunitar mai mare, care poate să fie locul a mai multor întâmplări: petreceri, primiri, întreveneri, festivități, jocuri, ateliere, etc. Sunt ferm convinși de necesitatea unor funcțiuni, care să ajute la întărirea legăturilor de vecinătăți, ca și o familie.

Caracteristici tehnice:

- **Fundație:** fundații continue din beton, placaj din piatră brută
- **Zidărie:** structură din bârne / cărămidă
- **Șarpantă:** șarpantă tradițională din lemn
- **Înveliș:** țiglă ceramică, culoare naturală
- **Planșeu subsol:** planșeu din beton armat termoizolat

- **Planșeu parter:** planșeu din grinzi și scânduri termoizolat
- **Târnaț:** tradițional din stâlpi și grinzi de lemn, cu scânduri decorate
- **Tâmplărie:** chenar din lemn, sticlă termopan de 2-3 straturi
- **Scară:** lemn la interior / beton și piatră la exterior
- **Pardoseli:** scânduri, gresie și pardoseală de cărămidă
- **Placaje:** tencuială albă în exterior, placaj la alegere spre interior
- **Termoizolație:** 10-25 cm. de vată minerală / cânepă, lână
- **Hidroizolație:** folie în planul acoperișului, sub țigle; bitum sub pereți
- **Apă menaj.:** din fântână proprie sau rețea de gospodărie comunală
- **Electricitate:** prin restaurarea sistemului actual
- **Încălzire:** sobă de volum, șemineu / cazan pe lemne
- **Horn:** hornuri din cărămidă, cu căptușeală metalică

Listă de încăperi:

COD	FUNCȚIUNE	SUPRAFAȚĂ	ÎNĂLȚIME
A1.	Târnaț	16,30	2,80
A2.	Antreu (Pidvor)	9,25	2,80
A3.	Bucătărie	6,75	2,80
A4.	Baie	4,95	2,80
A5.	Camera de zi	24,85	2,80
A6.	Dormitor	14,95	2,80
	suprafață utilă totală:	77,05	---
	suprafață construită:	100,00	---

COD	FUNCȚIUNE	SUPRAFAȚĂ	ÎNĂLȚIME
B1.	Târnaț	16,25	2,80
B2.	Antreu (Pidvor)	9,85	2,80
B3.	Bucătărie	7,00	2,80
B4.	Baie	5,80	2,80
B5.	Camera de zi	24,85	2,80
B6.	Dormitor	16,95	2,80
B7.	Cameră copii	11,85	2,80
	suprafață utilă totală:	92,55	---
	suprafață construită:	120,00	---

3.1.f) Proiect model 7, autor: arh. stagiar Gál Orsolya

Proiectul 'model pentru case de locuit în mediu rural' este bazat pe diferite analize privind volumetria, materialele de construcție, detaliile caracteristice și limbajul arhitectural ale caselor tradiționale din satele Sântimbru, Sânsimion, Siculeni, Ciceu, Vârșag din județul Harghita.

Analiza urbanistică a satelor (planșa 2.7.1)

Elementele principale ale rețelei stradale tradiționale se poate observa nealterat în marea majoritate a satelor studiate. Dezvoltările ulterioare firești de densificare, extindere sau cele de dezvoltare forțată se înscriu mai mult sau mai puțin în trama tradițională. Rețeaua stradală tradițională este formată în principiu din strada principală și străzi secundare perpendiculare pe aceasta, ramificate sau nu. Caracteristici geometrice:

- geometrie: lățime: 12-20 m
lungime: 40-80 m
- morfologia terenului: teren relativ plan
cu pantă către stradă
cu pantă dinspre stradă către curte
- orientare: nord-sud
est-vest
- poziționarea caselor în cadrul parcelei:
 - în pieptene sau izolat
 - pe latura lungă a parcelei, cu prispa către est, sud, sau sud-vest

Concepție arhitecturală (planșele 2.7.3-2.7.6)

Din studiul limbajului arhitectural tradițional a rezultat că există anumite reguli specifice care nu diferă în mod esențial de la sat la sat, și de fapt chiar aceste elemente repetitive sunt acelea care definesc caracterul casei de locuit secuiesc din zona Ciucului. Proiectul preia aceste elemente - care devin în felul acesta niște teme bine definite, care nu pot fi separate de modul de viață sau de imaginea rurală autentică a zonei respective - și le refolosește prin transformarea lor într-un limbaj contemporan. Transformarea se face cu mijloace reduse, ca schimbarea minimală a proporțiilor, rezolvarea detaliilor prin tehnică contemporană, sau prin introducerea unor materiale noi, dar care nu schimbă coerența imaginii rurale.

În afară de problemele legate de imagine și coerență, casa propusă urmărește alcătuirea funcțională a spațiului fizic, care rezultă din anumite obiceiuri sau tradiții vechi, care în zilele noastre sunt schimbate numai parțial. Putem să amintim aici importanța bucătăriei, care este mai mult folosită și astăzi, decât camera de zi, - un model urban - atât în timpul zilei cât și în timpul nopții, sau nevoile reduse referitoare la suprafața casei, în comparație cu exemplele urbane. Propunerea descrisă păstrează prispa, ca unul dintre elementele esențiale ale casei tradiționale, acoperișul în patru ape, și proporțiile ferestrelor de pe fațada principală pentru a nu schimba imaginea satelor respective, iar rezolvarea planului arhitectural ține cont de compoziția tripartită a modelului autentic.

Concepție structurală

Structura casei de locuit se va realiza potrivit normelor structurale actuale:

- fundația și elevațiile pivniței: - beton armat termoizolat și placat cu zidărie de piatră din surse locale
- planșeu parter: - beton armat, termoizolat la partea inferioară
- pereți structurali: - zidărie din cărămidă sau blocuri ceramice cu proprietăți termoizolante, realizate cu mortar termoizolant, întăriți cu stâlpișori și centuri de beton armat
- planșeu peste parter: - grinzi de lemn și placaj dublu din scânduri, termoizolat la partea superioară
- șarpantă: - pe scaune din lemn, placat cu astereală brută la partea superioară
- coș de fum: - coș de fum din zidărie, termoizolat, asigurat static
- pereții de compartimentare: - zidărie de cărămidă sau blocuri ceramice, sau
 - sisteme de gips carton pe structură de lemn / metalic, sau
 - pereți din bârne de lemn sau schelet de lemn placat cu scânduri sau gips carton

Instalații interioare

Încălzirea se va realiza prin centrală termică proprie cu combustibil solid, și/sau surse regenerabile. Se recomandă utilizarea cazanelor cu combustibil peleti sau bricheți, care pe lângă confortul sporit (automatizare, autonomie de funcționare mare) poate susține și industria locală de prelucrare a lemnului. Încălzirea spațiilor se poate face cu sistem de radiatoare, și/sau încălzire prin pardoseală. Se pot include în sistem și surse de energie solară pentru producerea apei calde (agent termic și apă caldă menajeră), acolo unde indicele solar poate justifica astfel de investiții.

Apa potabilă și canalizarea apelor uzate se va face prin legare la rețeaua localității. Se recomandă colectarea apelor pluviale în rezervoare subterane și utilizarea acestora pentru udarea grădinii, sau la closete.

Pentru instalațiile electrice avem următoarele recomandări:

- utilizarea surselor de lumină cu consum redus de energie
- dotarea spațiilor cu prize pentru asigurarea unui confort ridicat
- prevederea de instalații paratrăsnet în cazuri justificate

Economie de energie

Structurile care constituie anvelopa clădirii corespund normelor de termoizolare actuale conform C 107-2002 actualizat. La fazele de proiectare următoare se va urmări corespondența acestor structuri cu normativele valabile la data respectivă.

Indici

	variante:	100 mp	120 mp
Arie construită la sol:		101,24 mp	120,23 mp
Arie desfășurată:		101,24 mp	120,23 mp
Arie utilă desfășurată:		83,30 mp	98,60 mp

3.1.g) Proiect model 8, autor: arh. stagiar Fehér Gabriella

Casa model nr. 8 este inspirată din arhitectura tradițională a depresiunii Ciucului. Concluziile ce stau la baza propunerilor s-au cristalizat în urma inventarierii moștenirii construite a 6 sate din depresiunea Ciucului: Ciceu, Siculeni, Sântimbru, Sânsimion, Vrabia, Tușnad Nou.

Analiza urbanistică a satelor (planșa 2.8.1)

Elementele principale ale rețelei stradale tradiționale se poate observa nealterat în marea majoritate a satelor studiate. Dezvoltările ulterioare firești de densificare, extindere sau cele de dezvoltare forțată se înscriu mai mult sau mai puțin în trama tradițională. Rețeaua stradală tradițională este formată în principiu din strada principală și străzi secundare perpendiculare pe aceasta, ramificate sau nu. Caracteristici geometrice:

- geometrie: lățime: 17-24 m
lungime: 50-120 m
- morfologia terenului: teren relativ plan
cu pantă către stradă
cu pantă dinspre stradă către curte
- orientare: nord-sud
est-vest
- poziționarea caselor în cadrul parcelei:
 - în pieptene sau izolat
 - pe latura lungă a parcelei, cu prispa către est, sud, sau sud-vest

Concepție arhitecturală (planșele 2.8.3-2.8.6)

Casa de locuit urmărește modelul casei cu prispa pe toată lungimea casei.

Volumetria reținută preia fidel forma casei tradiționale. Peste parterul paralelipipedic se așează o șarpantă cu patru ape, luând sub „aripă” prispa, spațiul de tranziție dintre exterior și interior.

Prispa propusă utilizează și dezvoltă conceptul târnațului cu lețuri. Trece ușor de frontul casei, aruncând o privire către stradă. Se leagă de curtea interioară prin multiple accese posibile, împletind spațiul liber și cel acoperit.

Accesul conduce către o zonă de zi necompartimentată care cuprinde holul, bucătăria cu loc de luat masa, și este locul scării interioare în caz de nevoie. Spre stradă este amplasată camera de zi, iar spre curtea mai protejată de zgomote unul sau două dormitoare.

Concepție structurală

Structura casei de locuit se va realiza potrivit normelor structurale actuale:

- fundația și elevațiile pivniței: - beton armat termoizolat și placat cu zidărie de piatră din surse locale
- planșeu parter: - beton armat, termoizolat la partea inferioară
- pereți structurali: - zidărie din cărămidă sau blocuri ceramice cu proprietăți termoizolante, realizate cu mortar termoizolant, întăriți cu stâlpișori și centuri de beton armat
- planșeu peste parter: - grinzi de lemn și placaj dublu din scânduri, termoizolat la partea superioară
- șarpantă: - pe scaune din lemn, placat cu astereală brută la partea superioară
- coș de fum: - coș de fum din zidărie, termoizolat, asigurat static
- pereții de compartimentare: - zidărie de cărămidă sau blocuri ceramice, sau
 - sisteme de gipscarton pe structură de lemn / metalic, sau
 - pereți din bărne de lemn sau schelet de lemn placat cu scânduri sau gipscarton

Instalații interioare

Încălzirea se va realiza prin centrală termică proprie cu combustibil solid, și/sau surse regenerabile. Se recomandă utilizarea cazanelor cu combustibil pelet și bricheți, care pe lângă confortul sporit (automatizare, autonomie de funcționare mare) poate susține și industria locală de prelucrare a lemnului. Încălzirea spațiilor se poate face cu sistem de radiatoare, și/sau încălzire prin pardoseală. Se pot include în sistem și surse de energie solară pentru producerea apei calde (agent termic și apă caldă menajeră), acolo unde indicele solar poate justifica astfel de investiții.

Apa potabilă și canalizarea apelor uzate se va face prin legare la rețeaua localității. Se recomandă colectarea apelor pluviale în rezervoare subterane și utilizarea acestora pentru udarea grădinii, sau la closete.

Pentru instalațiile electrice avem următoarele recomandări:

- utilizarea surselor de lumină cu consum redus de energie
- dotarea spațiilor cu prize pentru asigurarea unui confort ridicat
- prevederea de instalații paratrăsnet în cazuri justificate

Economie de energie

Structurile care constituie anvelopa clădirii corespund normelor de termoizolare actuale conform C 107-2002 actualizat. La fazele de proiectare următoare se va urmări corespondența acestor structuri cu normativele valabile la data respectivă.

Indici

	variante:	100 mp	120 mp
Arie construită la sol:		100,81 mp	119,07 mp
Arie desfășurată:		100,81 mp	119,07 mp
Arie utilă desfășurată:		81,25 mp	96,30 mp

3.1.h) Proiect model 9, autor: arh. Gergely Attila

Casa model nr. 9 este inspirată din arhitectura tradițională a depresiunii Ciucului. Concluziile ce stau la baza propunerilor s-au cristalizat în urma inventarierii moștenirii construite a 6 sate din depresiunea Ciucului: Ciceu, Siculeni, Sântimbru, Sânsimion, Vrabia, Tușnad Nou.

Analiza urbanistică a satelor (planșa 2.8.1)

Elementele principale ale rețelei stradale tradiționale se poate observa nealterat în marea majoritate a satelor studiate. Dezvoltările ulterioare firești de densificare, extindere sau cele de dezvoltare forțată se înscriu mai mult sau mai puțin în trama tradițională. Rețeaua stradală tradițională este formată în principiu din strada principală și străzi secundare perpendiculare pe aceasta, ramificate sau nu. Caracteristici geometrice:

- geometrie: lățime: 17-24 m; lungime: 50-120 m
- topografia terenului: teren relativ plan; cu pantă către stradă; cu pantă dinspre stradă către curte
- orientare: nord-sud; est-vest
- poziționarea caselor în cadrul parcelei: în pieptene sau izolat; pe latura lungă a parcelei, cu prispa către est, sud, sau sud-vest

Analiza arhitecturală a caselor tradiționale (planșa 2.9.1)

Planimetrie dreptunghiulară sau în formă de L. Acoperiș în 4 sau 2 ape. Prispă pe latura lungă, parțial sau pe toată lungimea. Ferestre din lemn, cu ancadramente simple sau decorate, amplasate la fața exterioară sau interioară a pereților.

Concepție arhitecturală

Casa de locuit urmărește modelul casei cu prispă parțială, pornind dinspre stradă.

Volumetria casei este definită în mai multe registre: peste pereții de cărămidă tencuiți se află o centură din grinzi de lemn, pe care este așezată forma compactă a acoperișului. Acoperișul are 4 ape, fiind alterat la capetele coamei cu frontoane de diverse înălțimi, placate cu scândură, în planul acestora fiind poziționate ferestre pentru iluminatul podului sau, eventual pentru iluminatul încăperilor realizate în mansardă.

Ferestrele sunt poziționate după relația plin-gol tradițională pe fața exterioară a pereților, accentuate cu ancadramente din lemn. În lungul prispei, la spațiile de locuit, ferestrele sunt completate cu ochiuri fixe montate la fața interioară a pereților.

Din punct de vedere funcțional, casa de locuit este organizată după principii funcționale contemporane: locuința este accesată în zona de mijloc printr-un hol, de unde este accesibilă zona de zi aflată către stradă (bucătărie, camera de zi) și zona de noapte aflată către curte (dormitoare, anexe). Dacă se dorește mansardarea ulterioară a casei, scara de acces poate fi amplasată atât în hol cât și în camera de zi. În mansardă se pot amenaja un duș și una sau două camere, fără modificarea volumetriei propuse.

Finisajele exterioare propuse sunt tradiționale, sau utilizează materiale tradiționale în mod contemporan:

- soclu: - placaj cu piatră naturală peste termoizolație
- pereți exteriori: - tencuială termoizolatoare, vâruială de culoare albă
- grinzi și bârne de lemn sub volumul acoperișului, tratate cu ulei
- tâmplării exterioare: - ferestre din lemn cu geam termoizolator
- uși termoizolatoare
- glafuri exterioare din piatră din surse locale
- streășini - placaj cu scândură
- învelitoare: - țigle ceramice solzi, montate pe șipci și contrașipci, peste folie de protecție permeabilă la vapori
- sistem pluvial: - jgheaburi și burlane din tablă de zinc sau tablă zincată

Finisajele interioare pot fi tratate parțial flexibil după dorința utilizatorilor dar trebuie să fie materiale compatibile cu concepția tradițională a caselor. Se recomandă următoarele materiale:

- pardoseli: - dușumea de lemn de rășinoase sau de esență tare, specii autohtone
- parchet masiv din lemn de esență tare, specii autohtone
- parchet stratificat cu stratul de uzură din lemn de specii autohtone
- gresie ceramică
- pereți: - tencuială termoizolantă, vâruială
- placaj din scânduri, vopsite sau tratate cu ulei
- faianță
- tavane: - placaj din scânduri tradițional, tratat cu ulei, sau vopsit
- placaj din gipscarton, vopsitorii albe
- tâmplării: - lemn

Concepție structurală

Structura casei de locuit se va realiza potrivit normelor structurale actuale:

- fundația și elevațiile pivniței: - beton armat termoizolat și placat cu zidărie de piatră din surse locale
- planșeu parter: - beton armat, termoizolat la partea inferioară
- pereți structurali: - zidărie din cărămidă sau blocuri ceramice cu proprietăți termoizolatoare, realizate cu mortar termoizolant, întăriți cu stâlpișori și centuri de beton armat
- planșeu peste parter: - grinzi de lemn și placaj dublu din scânduri, termoizolat la partea superioară
- șarpantă: - pe scaune din lemn, placat cu astereală brută la partea superioară
- coș de fum: - coș de fum din zidărie, termoizolat, asigurat static
- pereții de compartimentare: - zidărie de cărămidă sau blocuri ceramice, sau
- sisteme de gipscarton pe structură de lemn / metalic, sau
- pereți din bârne de lemn sau schelet de lemn placat cu scânduri sau gipscarton

Instalații interioare

Încălzirea se va realiza prin centrală termică proprie cu combustibil solid, si/sau surse regenerabile. Se recomandă utilizarea cazanelor cu combustibil peleti sau bricheți, care pe lângă confortul sporit (automatizare, autonomie de funcționare mare) poate susține și industria locală de prelucrare a lemnului. Încălzirea spațiilor se poate face cu sistem de radiatoare, și/sau încălzire prin pardoseală. Se pot include în sistem și surse de energie solară pentru producerea apei calde (agent termic și apă caldă menajeră), acolo unde indicele solar poate justifica astfel de investiții.

Apa potabilă și canalizarea apelor uzate se va face prin legare la rețeaua localității. Se recomandă colectarea apelor pluviale în rezervoare subterane și utilizarea acestora pentru udarea grădinii, sau la closete.

Pentru instalațiile electrice avem următoarele recomandări:

- utilizarea surselor de lumină cu consum redus de energie
- dotarea spațiilor cu prize pentru asigurarea unui confort ridicat
- prevederea de instalații paratrăsnet în cazuri justificate

Economie de energie

Structurile care constituie anvelopa clădirii corespund normelor de termoizolare actuale conform C 107-2002 actualizat. La fazele de proiectare următoare se va urmări corespondența acestor structuri cu normativele valabile la data respectivă.

Indici

	variante	100 mp	120 mp
Arie construită la sol:		99,02 mp	119,39 mp
Arie desfășurată:		99,02 mp	119,39 mp
Arie utilă desfășurată:		79,03 mp	95,38 mp

3.2. scenariul recomandat de către elaborator;

Proiectele model vor fi utilizate în regiunile studiate, din care sunt inspirate. Astfel:

cod proiect	sat/regiune sursă	sate/regiune în care proiectul poate fi realizat
proiect model 1	Merești / Scaunul Odorhei	Udvarhelyszék
proiect model 2	Dârjiu / Scaunul Odorhei	Udvarhelyszék
proiect model 3	Scaunul Ciucului, Casin	Csíkszék, Kászonszék
proiect model 4	Scaunul Gheorgheni	Gyergyószék
proiect model 5	Plăieșii de Jos / Scaunul Casin	Kászonok
proiect model 6	Plăieșii de Jos / Scaunul Casin	Kászonszék
proiect model 7	Scaunul Ciucului	Csíkszék
proiect model 8	Scaunul Ciucului	Csíkszék
proiect model 9	Scaunul Ciucului	Csíkszék

3.3. avantajele scenariului recomandat:

- un prim pas organizat făcut în favoarea construirii clădirilor noi având în vedere imaginea satului tradițional
- posibilitatea ca realizarea unor investiții publice să devină exemple pozitive pentru societate
- pregătirea unor documentații pe baza cărora pot fi atrase fonduri pentru implementare

(4) DATE PRIVIND AMPLASAMENTUL ȘI TERENUL PE CARE URMEAZĂ SĂ SE AMPLASEZE OBIECTIVUL DE INVESTIȚIE

Informații despre terenul din amplasament:

Pentru ca aceste investiții să poată funcționa ca exemple pozitive trebuie găsite toate condițiile necesare. Terenurile pe care se vor amplasa casele de locuit tip trebuie să fie conforme tipologiei tradiționale, în principiu următoarele:

- amplasare în țesut tradițional
- lățime și adâncime a terenului caracteristic zonei tradiționale a satului respectiv
- lipsa elementelor ce pot influența negativ investiția

4.1. situația juridică privind proprietatea asupra terenului care urmează a fi ocupat - definitiv și/sau temporar - de obiectivul de investiții;

În cazul proiectelor realizate din fonduri de stat, situația juridică a terenurilor trebuie să corespundă cerințelor programelor de finanțare.

În cazul proiectelor realizate din fonduri private, pe baza proiectelor tip, situația juridică a terenului va fi clarificată în prealabil asigurându-se condițiile legale pentru realizarea investiției.

4.2. suprafața estimată a terenului;

Dimensiunile caracteristice ale terenurilor în zonele tradiționale ale satelor studiate sunt:

sat	lățime (m)	lungime (m)	suprafață minimă recomandată (mp)
Dârjiu - Székelyderzs	11,50...20	40...50	540
Merești - Homoródalmás	10...16	60...80	600
Ciumani - Gyergyócsomafalva	17...20	50...80	700
Ciceu - Csíkcsicsó	13...20	40...80	750
Siculeni - Madéfalva	13...20	40...80	750
Sântimbru - Csíkszentimre	17...24	50...120	750
Sânsimion - Csíkszentsimon	17...24	50...120	750
Vrabia - Verebes	17...24	50...120	750
Tușnad - Tusnád	17...24	50...120	750
Casinu Nou - Kászonaltíz	25...40	40...50	1000

4.3. caracteristicile geofizice ale terenului din amplasament determinate în baza studiului geotehnic realizat special pentru obiectivul de investiții privind:

4.3.a) zona seismică de calcul și perioada de colț;

Pentru regiunile studiate din județul Harghita datele seismice caracteristice sunt (conform P100/1-2006):

sat	ag	avg	Perioada de colț
Dârjiu - Székelyderzs	0,12g	0,7ag	0,7 s
Ghipeș - Gyepes	0,12g	0,7ag	0,7 s
Ciumani - Gyergyócsomafalva	0,12g	0,7ag	0,7 s
Ciceu - Csíkcsicsó	0,16g	0,7ag	0,7 s
Siculeni - Madéfalva	0,16g	0,7ag	0,7 s
Sântimbru - Csíkszentimre	0,16g	0,7ag	0,7 s
Sânsimion - Csíkszentsimon	0,16g	0,7ag	0,7 s
Vrabia - Verebes	0,16g	0,7ag	0,7 s
Tușnad - Tusnád	0,16g	0,7ag	0,7 s
Casinu Nou - Kászonaltíz	0,20g	0,7ag	0,7 s

4.3.b) datele preliminare asupra naturii terenului de fundare și presiunea convențională;

4.3.c) nivelul maxim al apelor freactice;

sat	presiunea convențională Pconv	nivelul maxim al apelor freactice
Dârjiu - Székelyderzs	Df=-1,20 m: 280 KPa	
Ghipeș - Gyepes	Df=-1,10: 260 KPa	-2,5 m
Ciumani - Gyergyócsomafalva	Df=-1,2...-1,3 m: 300 KPa	-4,5 m
Ciceu - Csíkcsicsó	Df=-1,30 m: 230-300 KPa	-3,0 m
Siculeni - Madéfalva	Df=-1,30 m: 230-300 KPa	-3,0 m
Sântimbru - Csíkszentimre	Df=-1,20 m: 150-260 KPa	-3,0 m
Sânsimion - Csíkszentsimon	Df=-1,20 m: 150-260 KPa	-3,0 m
Vrabia - Verebes	Df=-1,30 m: 250-350 KPa Df=-2,0 m: 280-450 KPa	
Tușnad - Tusnád	Df=-1,30 m: 250-350 KPa Df=-2,0 m: 280-450 KPa	
Casinu Nou - Kászonaltíz	Df=-1,20 m: 250-350 KPa Df=-2,0 m: 300-600 KPa	-3...4 m

4.4. studiile topografice preliminare;

Se vor realiza în faza studiilor de fezabilitate.

4.5. datele climatice ale zonei în care este situat amplasamentul;

Date climatice pentru localitățile aflate în depresiunea Ciucului (Ciceu, Siculeni, Sântimbru, Sânsimion, Vrabia, Tușnad):

Perimetru aflat la poalele munților Harghita care imprimă zonei de depresiune intramontană condiții climatice cu anumite particularități locale:

- valoarea medie a gradientului termic pe verticală este de 0,5-0,6°C / 100 m ;
- temperatura medie anuală a aerului este de 4-6° C ;
- temperatura medie a aerului în luna iulie este de 16-18° C ;
- temperatura medie a aerului în luna ianuarie este -6° ; -8° C

- inversiunile de temperatură în perioada de iarnă se manifestă pe un interval de peste 70 de zile;
- înghețul se produce anual pe timp de 160 – 165 de zile ;
- nebulozitatea medie multianuală se caracterizează prin valori foarte crescute: zilele cu cer acoperit au o frecvență de 155 – 160 zile pe an, iar cerul noros este semnalat timp de 90 de zile. Numărul zilelor senine este în funcție tot de zonalitatea verticală a reliefului, circa 120 zile anual;

Cantitatea medie anuală a precipitațiilor este de circa 540 mm; - în luna iunie : 87,9 mm
- în luna februarie : 17,8 mm

Iarna, sub formă de zăpadă, ninsoarele cad pe o durată de 30 –35 de zile. Durata de stagnare a zăpezii scade în raport cu altitudinea reliefului;

Vântul este în strânsă legătură cu circulația generală a atmosferei și cu condițiile locale ale reliefului. Frecvența anuală cea mai mare o au cele care bat din sectorul NV-ic și V-ic (20 – 22 %). Calmul predomină pe o bună parte din timpul anului (61 %), iar viteza medie anuală a vânturilor este de 3,2 m/s.

Conform NP 082-2004 “Acțiunea vântului”: viteza vântului maxim observat 34 m/s, media maximelor anuale 21 m/s, iar viteza caracteristică 38 m/s.

Din punct de vedere climateric zona se încadrează în tipul climateric II, cu indicele de umiditate $I_m = 0...20$.

Conform C107-2005, se află în zona climatică IV, având temperatura exterioară convențională de calcul de iarnă - 21°C.

Date climatice pentru Ciumani:

Clima regiunii este legată de zona montană, cu altitudine medie de peste 750 m, unde vara este scurtă și răcoroasă, iar iarna este lungă și rece. Temperatura medie anuală în regiune prezintă valori între 3-8°C. În luna cea mai caldă (iulie) temperaturile medii oscilează între 14-18°C.

Iarna, în lunile ianuarie și februarie, se produc cele mai scăzute temperaturi din cursul anului, având valori medii ce oscilează între - 8 și -9°C. Din punct de vedere climateric zona se încadrează în tipul climateric II, cu indicele de umiditate $I_m = 0...20$.

Conform NP 082-2004 “Acțiunea vântului”: viteza vântului maxim observat 34 m/s, media maximelor anuale 21 m/s, iar viteza caracteristică 38 m/s.

Conform C107-2005, se află în zona climatică IV, având temperatura exterioară convențională de calcul de iarnă - 21°C.

Date climatice pentru Ghipeș, Dârjiu

Din punct de vedere climateric zona se încadrează în tipul climateric II, cu indicele de umiditate $I_m = 0...20$.

Temperatura medie vara, luna iulie este de 18 grade iar a iernii, luna ianuarie este de -5,5 grade.

Conform NP 082-2004 “Acțiunea vântului”: viteza maximă observată a vânturilor este de 40 m/s, media maximelor anuale 18 m/s, iar viteza caracteristică 29 m/s.

Conform C107-2005, se află în zona climatică IV, având temperatura exterioară convențională de calcul de iarnă - 21°C.

Date climatice pentru Casinu Nou

Din punct de vedere climateric zona se încadrează în tipul climateric III, cu indicele de umiditate $I_m > 20$.

Conform NP 082-2004 “Acțiunea vântului”: viteza maximă observată este de 34 m/s, media maximelor anuale 21 m/s, iar viteza caracteristică 38 m/s.

Temperatura medie a verii, luna iulie este de 18 grade iar a iernii, luna ianuarie este de -5,5 grade Celsius.

Conform C107-2005, se află în zona climatică IV, având temperatura exterioară convențională de calcul de iarnă - 21°C.

Valoarea caracteristică a încărcării din zăpadă pe sol, conform “Cod de proiectare. Evaluarea acțiunii zăpezii asupra construcțiilor”, indicativ CR1-1-3-2006: $S_0, k=2 \text{ KN/mp}; C_e=1,0; C_t=1,0$

Valoarea caracteristică a presiunii de referință a vântului, conform “Cod de proiectare. Bazele proiectării și acțiuni asupra construcțiilor. Acțiunea vântului”, indicativ NP-082-04: $q_{ref}=0,5 \text{ kPa}$

(5) COSTUL ESTIMATIV AL INVESTIȚIEI

5.1. Cheltuieli pentru elaborarea documentației tehnico-economice:

Prezentele proiecte s-au elaborat pentru amplasamente generale, fără date despre situri și dotări concrete. Estimarea de mai jos prezintă toate cheltuielile posibile și precizează cele care nu pot fi estimate la data prezentei.

Vezi și anexa nr. 1, Deviz general.

5.1.a) cheltuieli pentru elaborarea documentațiilor de proiectare (studiu de fezabilitate, studiu de fezabilitate, expertiză tehnică, proiect tehnic și detalii de execuție), după caz;

faza de proiectare	%	eur	lei	TVA 24%	lei inclusiv TVA
studiu de fezabilitate	15,00	776,25	3.379,40	811,06	4.190,46
studiu de fezabilitate	30,00	1.552,50	6.758,81	1.622,11	8.380,92
proiect tehnic	30,00	1.552,50	6.758,81	1.622,11	8.380,92
detalii de execuție	25,00	1.293,75	5.632,34	1.351,76	6.984,10
TOTAL:	100,00	5.175,00	22.529,36	5.407,05	27.936,41

- cheltuielile de mai sus se referă la completarea tuturor fazelor de proiectare pentru casa model

- în cazul reutilizării proiectelor pentru alte situri, fără modificări, cu adaptare la teren și bransare funcțională se aplică o reducere de 50% față de valoarea completă

5.1.b) cheltuieli pentru activitatea de consultanță și asistență tehnică;

	eur	lei	TVA 24%	lei inclusiv TVA
Asistența tehnică din partea proiectantului	800,00	3.482,80	835,87	4.318,67
Plata diriginților de șantier desemnați de autori	642,00	2.794,95	670,79	3.465,73
TOTAL:	1.442,00	6.277,75	1.506,66	7.784,41

5.1.c) cheltuieli pentru obținerea avizelor și acordurilor de principiu necesare elaborării studiului de fezabilitate;

- nu este cazul

5.1.d) cheltuieli pentru pregătirea documentelor privind aplicarea procedurii pentru atribuirea contractului de lucrări și a contractului de servicii de proiectare, urbanism, inginerie, alte servicii tehnice, conform prevederilor legale (instrucțiuni pentru ofertanți, publicitate, onorarii și cheltuieli de deplasare etc.).

- se va evalua de către organizatorul procedurilor de achiziție publică

5.2. Valoarea totală estimată a investiției

Cheltuielile estimative se referă la o casă de locuit cu arie construită la sol de 100, respectiv 120,0 m², fără următoarele costuri:

- costul terenului și amenajarea terenului

- infrastructură (fundații și/sau pivniță)

- bransamente la utilități

- cheltuieli pentru organizarea procedurilor de achiziție publică

5.2.a) Valoare estimată pentru casă de locuit 120,0 m²

- 86 386 euro + TVA 24 % = 107 046 euro

5.2.b) Valoare estimată pentru casă de locuit 100,0 m²

- 71 988 euro + TVA 24% = 89 265 euro

(6) AVIZE ȘI ACORDURI DE PRINCIPIU, DUPĂ CAZ

Documentul pe baza căruia s-a inițiat prezentul proiect:

- Hotărârea CJ 21/2011 privind aprobarea derulării programului "Ocrotirea și conservarea imaginii satului Harghitean".

Pentru fazele viitoare se preconizează următoarele avize necesare:

- aprobarea Consiliului Județean al prezentului studiu și lansarea fazelor următoare
- avize și acorduri privind utilitățile și infrastructura:

- apă-canalizare
- gaz (după caz)
- electricitate
- telefonie
- salubritate

- avize ale:
- Agenției pentru Protecția Mediului
- Autorității pentru Sănătatea Publică

- dovada de luare în evidența OAR a părții de arhitectură a proiectului

Capitolul B: PIESE DESENATE

1. Exemple ilustrative pentru degradarea imaginii satului

2. Proiecte model

2.1 Proiect model 1 - regiunea Udvarhelyszék / Scaunul Odorhei, autor: arh. Lőrincz Barna, Sc Atelier A2, Srl

- 2.1.1) Proiect model 1 - Analiza urbană a localității
- 2.1.2.1) Proiect model 1 - Analiza clădirilor caracteristice
- 2.1.2.2) Proiect model 1 - Analiza clădirilor caracteristice
- 2.1.3) Proiect model 1 - Propunere casă tip
- 2.1.4) Proiect model 1 - Variante posibile de amplasare
- 2.1.5) Proiect model 1 - Perspective

2.2 Proiect model 2 - Udvarhelyszék / Scaunul Odorhei, autor: arh. Tövissi Zsolt, Sc ATR Line Srl

- 2.2.1) Studiu urbanistic
- 2.2.2) Studiu casă model
- 2.2.3) Propunere casă tip: planuri, secțiuni fațade
- 2.2.4) Variante posibile de amplasare
- 2.2.5-1) Perspective
- 2.2.5-2) Perspective

2.3 Proiect model 3 - regiunea Csíkszék / Scaunul Ciucului, autor: arh. Albert Homonnai Márton, Sc Kontur Srl

- 2.3.1) Proiect model 3 - Planuri de amplasare posibile
- 2.3.2) Proiect model 3 - Planuri
- 2.3.3.a) Proiect model 3 - Fațade
- 2.3.3.b) Proiect model 3 - Fațade
- 2.3.4) Proiect model 3 - Secțiuni
- 2.3.5.a) Proiect model 3 - perspectivă
- 2.3.5.b) Proiect model 3 - perspectivă
- 2.3.5.c) Proiect model 3 - perspectivă
- 2.3.5.d) Proiect model 3 - perspectivă
- 2.3.5.e) Proiect model 3 - perspectivă
- 2.3.5.f) Proiect model 3 - perspectivă
- 2.3.5.g) Proiect model 3 - perspectivă

2.3.5.h) Proiect model 3 - perspectivă

2.3.6.a) Proiect model 3 - Exemple inspirative din sec. XVIII-XIX

2.3.6.b) Proiect model 3 - Exemple inspirative din sec. XVIII-XIX

2.3.6.c) Proiect model 3 - Exemple inspirative din sec. XVIII-XIX

2.3.6.d) Proiect model 3 - Exemple inspirative din sec. XVIII-XIX

2.3.6.e) Proiect model 3 - Exemple inspirative din sec. XVIII-XIX

2.4 Proiect model 4 - regiunea Gyergyószék / Scaunul Gheorgheni, autor: arh. Köllő Miklós, Sc Larix Studio Srl

2.4.1) Proiect model 4 - Analiza rurală

2.4.2) Proiect model 4 - Plan de situație

2.4.3) Proiect model 4 - Plan parter

2.4.4) Proiect model 4 - Secțiunea A-A

2.4.5) Proiect model 4 - Fațada vest

2.4.6) Proiect model 4 - Fațada sud

2.4.7) Proiect model 4 - Fațada sud

2.4.7) Proiect model 4 - Fațada est

2.4.8) Proiect model 4 - Fațada nord

2.4.9) Proiect model 4 - Plan acoperiș

2.4.10) Proiect model 4 - Perspective

2.4.11) Proiect model 4 - Plan mansardă și fațade după mansardare

2.5 Proiect model 5 și 6 - regiunea Kászoszék / Scaunul Casin, autor: arh. T. Kovács Áron, BIA Toth Kovács Áron

2.5.1 / 2.6.1) Studiu urbanistic com. Plăieșii de Jos

2.5.2.1 / 2.6.2.1) Studiucasă model - planimetrii

2.5.2.2 / 2.6.2.2) Studiu casă model - ex. case de tip vechi

2.5.2.3 / 2.6.2.3) Studiu casă model - ex. case de tip nou

2.5.2.4 / 2.6.2.4) Studiu casă model - ex. târnaț cu lețuri

2.5.2.5 / 2.6.2.5) Studiu casă model - soluții propuse

2.5.3.1) Proiect model 5. - planuri și secțiuni

2.5.3.2) Proiect model 5. - fațade

2.5.4 / 2.6.4) Variante posibile de amplasare

2.5.5) Proiect model 5 - axonometrie

2.6.3.1) Proiect model 6. - planuri și secțiuni

2.6.3.2) Proiect model 6. - fațade

2.6.5) Proiect model 6. - axonometrie

2.7 Proiect model 7- regiunea Csíkszék / Scaunul Ciucului, autor: arh. stagiar Gál Orsolya, Sc Vallum Srl

2.7.1) Proiect model 7 - Studiu urbanistic Siculeni

2.7.2) Proiect model 7 - Studiu casă model

2.7.3) Proiect model 7 - varianta 100 m2 - plan, secțiune, fațade

2.7.4) Proiect model 7 - varianta 100 m2 - perspective, fațade

2.7.5) Proiect model 7 - varianta 120 m2 - plan, secțiune, fațade

2.7.6) Proiect model 7 - varianta 120 m2 - perspective, fațade

2.7.7) Variante posibile de amplasare

2.8 Proiect model 8 - regiunea Csíkszék / Scaunul Ciucului, autor: arh. stagiar Fehér Gabriella, Sc Vallum Srl

2.8.1) Analiza urbană a localității

2.8.2) Studiu casă model

2.8.3) Proiect model 8 - varianta 100 m2 - plan, secțiune, fațade

2.8.4) Proiect model 8 - varianta 100 m2 - fatade, perspective

- 2.8.5) Proiect model 8 - varianta 120 m2 - plan, secțiune, fațade
- 2.8.6) Proiect model 8 - varianta 120 m2 - fațade, perspective
- 2.8.7) Variante posibile de amplasare

2.9 Proiect model 9 - regiunea Csíkszék / Scaunul Ciucului, autor: arh. Gergely Attila, Sc Vallum Srl

- 2.9.1) Studiu casă model
- 2.9.2) Proiect model 9 - varianta 100 m2 - plan, secțiune, fațade
- 2.9.3) Proiect model 9 - varianta 100 m2 - fațade, perspective
- 2.9.4) Proiect model 9 - varianta 120 m2 - plan, secțiune, fațade
- 2.9.5) Proiect model 9 - varianta 120 m2 - fațade, perspective
- 2.9.6) Variante posibile de amplasare

Întocmit,
arh. Gergely Attila